Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ 2838 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ SÁU 3 SEPTEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 3518

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 tháng	6 tháng	12 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Han mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone n° 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . : 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Bài diễn-thuyết của quan Thống-sứ René Robin

đọc tại Bắc-kỳ nhân-dân đại-biểu viện ngày 31 Août 1926

(*Tiếp theo*)

Vấn-đề sự-học là một vấn-đề khó nhất. Lợi là một vấn đề phải nên giải quyết ngay, nếu muốn chiếm những người vẫn áy náy vì nỗi vấn-đề ấy chưa giải quyết xong.

Công phu của nhà nước bảo-hộ về việc học thật là đáng khen, tôi nói thế, không có hề ký-kỳ gì cả, là vì khi tôi đến nhận chức Thống-sứ, tôi xét thấy việc học đã có sơ sở, đã có trật tự lắm rồi. Quan Chánh-đốc sự học chánh thật đáng khen quá. Ấy chính các ông nghị-viên năm ngoái cũng phải công nhận như thế, trong lời cảm ơn nhà nước vì « đã hết lòng mở mang việc học cho dân ».

Khi nào các ngài coi qua bản tổng kê thì các ngài sẽ biết rằng hiện bây giờ, xứ Bắc-kỳ có 1189 trường sơ-học, 117 trường kiêm bị, 3 trường cao-đẳng tiểu-học, các ngài sẽ biết rằng số học-tỏ ở trường sơ-học tới 57.988 người, số học-trò trường kiêm bị tới 25 718 người, số học trò trường cao-đẳng tiểu-học tới 695 người, mà không kể những trường kỹ nghệ có 459 học-trò theo học, không kể trường bảo-hộ có 575 học trò, không kể trường sư-phạm hiện nay có 455 người học trò ; các ngài sẽ nhận rằng tổng số chi thu dự toán cho việc học là 2.123.800 đồng.

Công việc mở mang đến như thế rồi, dầu muốn mở mang thêm nữa, nhưng chưa được, là vì thiếu tiền, đã gọi là có được mục-đích chưa ?

Nói ra dầu có người lời nữa cũng phải trả lời rằng : chưa.

Nhà nước muốn không để ai bỉnh phẩn về nỗi bỏ cách quãng việc học cả để lấy đi với việc học mới để lập ra ; cho nên đi mau quá, đi xa quá.

Nhưng, nay biết rằng đi mau quá, đi xa quá, thì cũng chưa nên sửa đổi lại, cũng như chưa nên sửa đổi không phải là làm giảm bớt công cuộc đi đâu — không bớt giờ lại có thể được — sửa đổi lại là chỉ lương đi, cho nó thích hợp với đời của trẻ con, cho nó thích hợp với sống việc của trẻ con ngày sau dùng cái sự học ở trường mà làm ăn.

Mà thật thế, việc bây giờ phải nên làm là việc chỉnh đốn, mà chỉnh đốn việc chỉnh đốn mà thôi : chỉnh đốn các thầy giáo quen theo việc dạy dỗ, chỉnh đốn cái cách thức cho được hợp với cái mục đích muốn nói theo, chỉnh đốn cho cái chương-trình học thích hợp với cái sự cần dùng cùng cái ý hướng tức là cái truyền lại, của trẻ con đi theo học.

Mục đích sơ-học và cao-đẳng tiểu-học là dạy dỗ cho trẻ con ngày sau có đủ học thức mà đối phó với đời, dạy cho trẻ con ngày sau biết quyền lợi, quyền xử sự và nhọc nghĩ-phận mình làm ; chứ không phải đào tạo một hạng người cứ tưởng mình là thượng lưu, xa hẳn khối dân đông-bảo, vì biết mình học chữ Tây, một hạng riêng mới phát sinh ra, không nhớ đến sở-học là gì nữa và không có đủ liên lạc với nỗi giống nữa.

Cái lẽ đầu tiên, cái lẽ to, là từ đó lâu cứ chịu khó bắt chước như in các phương pháp thi hành bên Tây, phương pháp lấy cặt ra hay nghỉ sai chỉ để dùng cho trẻ con tây mà thôi.

Mỗi làng hay nhiều làng góp lại nên có và phải có một trường sơ-học. Nhưng về trường lấy, thì làng góp lại mà chịu.

Các điệp khoản về việc học — đây là một điều cốt yếu — phải có cái tinh cách rộng rãi đối với những trường tư, và không có khoản nào gọi ra có ý hợp hội bay là có ý nghiêm khắc.

Ngày mười bảy tháng sáu vừa rồi, tôi đã kỳ một đạo nghị-định bổ Đa-dương chỉ chủ-nghĩa ấy, sau này sẽ còn nhiều nghị-định khác cũng đều theo chủ-nghĩa đó.

Về việc này, thì nhà nước nên giao phó cho làng cả quản, không nên kén nào cũng can-dự đến, lúc khởi đầu chỉ xem xét qua lại, rem cách thức dạy dỗ có được đúng mực hay không mà thôi.

Nên cho làng cũng có khi được tự-do chọn lấy thầy giáo trường làng như cho thầy giáo nhà nước bổ đi các làng đã mong dạy dỗ trẻ con cho chóng được giỏi giang, thì dân làng không quen biết bao giờ cả. Ông thầy không sao đi lại chơi hỏi với dân làng để thêm tình quyến luyến cùng sự tin cậy của dân đối với mình — coi việc phải ở trong làng như là không thích hợp với cái tài học của mình, có ý khinh rẻ các công việc sẩy ra hàng ngày ở làng, việc vui, việc buồn có dính đến quê. Sau khi lớp học tan rồi, thầy không thiết gì đến trò nữa. Tất cả làng, như là người ngoại-quốc vậy.

Ông thầy xử như thế, thì các người bảo mục trong làng không kính trọng được, họ không trọng thì dễ dùng thể lực trong hương thôn mà cấm nhiều trẻ đi học, không được đến trường nhà nước.

Cứ như ý tôi, thì ở ban sơ-học nên dùng tiếng Annam mà dạy, tiếng Tây dạy phụ mà thôi, tôi nói ban sơ-học là tôi nói chung về cả các lớp về ban sơ-học chứ không phải rộng mấy năm đầu sơ-đẳng mà thôi.

Vậy thì chương-trình thì lấy bằng « Việt-nam tiểu-học văn-bằng » phải sửa đổi, mà chương-trình các trường cao-đẳng tiểu học, các trường sư-phạm cũng vậy, vì rằng các trường này luyện tập thầy giáo.

Ở trên các trường làng, mỗi huyện lị hay phủ lị sẽ đặt ra một mẫu trường, đó là trường nhà nước, như phí nhà nước chịu, thầy giáo thì toàn người có đủ tư cách. Các giáo viên lấy lại có quyền thanh tra các trường làng, trong phủ hay huyện, thừa hành quan đốc-học hay tỉnh.

Sau nữa ở các tỉnh lị người các trường kiêm bị sẽ lập ra một trường Cao-đẳng tiểu học để cho trẻ con trong thành phố theo học, trường đó tây thế cao tinh quan trọng hay không sẽ có đủ các lớp bậc về lớp sau. Trường Cao-đẳng tiểu học đó thuộc quyền quan đốc học thanh tra hàng tỉnh.

Cách sắp đặt, các trường như thế chắc được ích lợi lắm. Phí tổn sẽ giảm bớt chứ không như các trường bây giờ, mà lại vừa lòng sở nguyện của dân gian nhiều lắm để tỏ lời thành ấu với nhà nước. Tổ chức như thế lại không có động chạm gì đến nếp cũ của làng. Trẻ con cứ gần đâu học đấy, không phải xa làng xa tỉnh, xa họ hàng, mà đem vào những trường học lớn trong các tỉnh to, sự học thì khó tấn tới, vài ý luật thì không đủ nghiêm khắc vì nỗi xưởng to học đông.

Sau nữa phải đặt ra những trường Sư-phạm để tuyển lấy thầy giáo dạy trường sơ-đẳng. Trường ấy có thể lập ra ở các tỉnh lị nhớn, số chia làm hai ra ở các tỉnh lị nhớn, số chia làm hai ra : một hạng tuyển lấy thầy giáo cho các trường kiêm-bị. Còn như giáo-sư cho trường cao-đẳng tiểu-học, thì sẽ lấy những người có bằng tốt-nghiệp trường Cao-đẳng sư-phạm ở Hanoi.

Để là đại lược cái chương trình về việc học mà tôi muốn thi-hành. Các ngài xem đó thì biết, chương-trình ấy không có gì lạ lắm ; hoặc có bảo rằng chương-trình như thế thì mục-đích không được cao, mà chả người ta có ý thoái hóa. Tôi xin trả lời rằng : khi đã biết mình nhằm đường, mà muốn đi cho tới mục đích, cái cách mau nhất và chắc chắn nhất là quay lại, khi quay lại còn có thể kịp được, chứ không nên cứ đi theo mãi con đường mà mình đã biết rằng nhầm. Tôi tưởng xin thưa rằng : Bản chức đã xét nên lại dụng lấy sự phồn thịnh của các xứ An-nam, chứ không nên nhầm mắt bỏ qua, coi như không biết đến, để cần cho được tiện lợi và duy nhất.

Về việc y-tế, bản chức cũng muốn thi-hành cái ý tưởng đó. Các quan thầy thuốc ra sức trông nom thang thuốc cho bệnh nhân trong hai mươi nhăm nhà thương to và hai mươi bốn nhà thương nhỏ. 17 nơi phát thuốc cùng 16 nhà đỡ-đẻ do các người y-thuộc và các bà hộ-sinh trông coi, hễn đã lập lại các chỗ xa nhà thương. 11 phái thầy thuốc đi từng làng, lưu lại ở đó ly hay luyện lấy nào mà đi tới, độ ba tháng để cho dân đến thăm bệnh và chữa dịa.

Sau nữa để cho chở cho dân gian tránh khỏi những bệnh truyền nhiễm ghê gớm mà người không may đã bị phải, thì đã có một nhà thương bệnh truyền nhiễm và năm trại hủi.

Không phải tôi kể những số đó ra, để huyễn diệu các ngài đâu. Cứ như ý tôi, thì tuy rằng các quan thầy thuốc giỏi giang các tỉnh hết sức thi nhau cứu giúp thuốc thang cho những người có bệnh tật, tuy rằng nhà nước đã chịu nhiều phí tổn để tổ chức việc y-tế, thế mà việc ấy rằng chưa được hoàn-hảo như lòng sở-nguyện.

Về việc y-tế xem ra cái cốt cỏ bề ngoài mà thôi. Chỉ có những tỉnh to hay hẳn hết các tỉnh to mới có nhà thương ; còn nhà quê thì không có gì cả, và có nữa cũng không thích hợp với sự cần dùng của dân gian.

Việc y-tế cũng như việc học nên dùng cái chính-sách « phân-quyền » mà nên mở mang trước hết là việc cứu-tế chốn thôn quê. Đối với các nhà thương các tỉnh, là nhà thương để làm mẫu mực, sẽ nhà của rộng rãi theo kiểu mới hợp cách vệ sinh, đã đủ đạo, khi nào có tiền làm được thì nên lập ở các phủ huyện to nhất những nhà thương do một viên thầy thuốc An-nam trông coi. Sau nữa điều này nên chú ý nhất, một làng nhớn hay là nhiều làng nhỏ góp nhau lại hay một tổng, sẽ có riêng một nhà phát thuốc, hay nhà đỡ đẻ do một người y thuộc hay một bà hộ-sinh trông coi ; phí tổn nhà phát thuốc hay nhà đỡ đẻ của làng nào hay tổng nào thì làng ấy hay tổng ấy phải chịu.

Những người y-thuộc hay hộ-sinh thì sẽ luyện ở các nhà thương tỉnh. Trong khi tập việc ở đó thì lương các làng phải chịu, và muốn cho đỡ có người đương chữa lấy thì không cần bắt những người y-thuộc hay hộ-sinh ấy phải biết chữ tây tiếng tây, vì biết cũng không tích lại gì.

Nhân bàn qua, chỉ có một cách lấy lẽ có thể bỏ được sự khuyết điểm tôi vừa nói. Ấy chính-phủ Nam-kỳ, chính-phủ bảo-hộ Trung-kỳ đã hiểu lẽ đó ; từ đã lâu hai xứ đó, đã có người định đặt ra những chức chủ mụ hoặc cô đỡ-đẻ hoặc cô chăm sóc. Cách tổ chức ấy đã có kết quả tốt, không có lẽ nào ở Bắc-kỳ ta mà lại làm như thế, lại không được thành hiệu.

Lần này tôi quên không nói rõ những thứ thuốc cần dùng trong nhà phát thuốc ấy cũng như đỡ đẻ ấy thì nhà nước sẽ phát cho, làng nào nghèo thì không lấy tiền, làng nào giàu thì lấy tiền, nhưng theo một giá rất rẻ, để tuyên bá cho các dân gian nơi thôn quê biết cái giá trị của thuốc tây.

Theo cách đó thì nhà nước đỡ tốn tiền lập những nhà phát thuốc và những nhà đỡ đẻ mà người y-thuộc hay hộ-sinh trông coi toàn là người xa lạ, mà những bệnh nhân đi người đến. Lập các nhà phát thuốc và nhà đỡ đẻ như vừa nói trên kia, thật rất tiện lợi cho dân trong làng mạc, khiến cho ai cần dùng thuốc thang thì có ngay mà dùng.

Sau này, muốn cho việc sửa đổi lại luật lệ về quyền sở hữu ruộng đất ; việc sửa đổi lấy có ảnh hưởng đến sự tín hòa cần xử Bắc-kỳ, cho được mau thành hiệu, thì tôi tưởng cũng phải cần đến làng mới được. Từ bấy lâu, nhiều người vì không nhận rằng làm thế nào cho quyền sở hữu được có nền vững vàng, làm thế nào cho quyền lấy có quy tắc nhất định như ở các nước văn minh, thật là một điều tối cần.

Muốn giải quyết vấn đề ấy, không gì thần hiệu bằng cách đạo tăng thửa ruộng rồi làm sổ địa bộ hiện số làng khu một. Cách lấy là cách của nước Pháp, cách hoàn toàn nhất, song tôi lấm không thể thi hành được. Cho nên nhà nước đã tìm một cách là giao cho các làng làng nào làm lấy đỡ làng ấy, phí tổn làng chịu, cần nhắc rằng về mặt đi trên hết đó thì tăng làm lấy, theo một cách thức giản dị.

Trong các phủ huyện, châu các miền trung-du và trung-châu thì đã phát một quyển sách nhỏ nói lấy cùng về phép đạo điền. Các tỉnh đã có dấu về Hanoi, một chuyến từ thứ nhất những đo đạc, để cho các viên chuyên môn sẽ đạo điền dạy về phép đạo điền. Những người ấy thì lấy những người đã có học ít nhiều chữ tây ; sau khi học ở Hanoi thì lại về các phủ huyện hay châu đã dạy lại cho những học trò khác. Ở mỗi tỉnh lị, cũng có nhà ở huyện lị hay phủ lị, cũng lấy những lớp học về đạo điền nữa để sau này khiến cho mỗi làng được có một người đạo điền. Nhà nước đã liệu định hết các khoản đã khỏi có những sự khó khăn và đã cho không hại gì đến sự cấy gặt. Sở đạo điền có quan chánh là người rất cẩn mẫn, rất hết lòng khảo cứu về vấn đề đạo điền, sẽ coi sóc và xét lại bản đồ các làng làm đã cho khỏi sai lầm — sự coi sóc đó thì giao cho những người từng sự sở Đạo-điền mà phân phái đi các tỉnh.

Cho được khỏi sảy ra những việc kiện nhau vì làm đã bản, thì nhà-nước đã định giá mỗi người chủ ruộng phải gia những người đo ruộng là bao nhiêu. Thu tiền thì do hội-đồng hương chính thu, chứ người đo ruộng không bao giờ được cầm đến việc đó. Cho khỏi sảy ra những việc nhũng lạm, cho những sự khiếu nại, thì đã đặt ra một quyền sổ riêng cho, do quan có ng-ức cùng các viên chức đạo đến kiểm soát.

Tôi xin lỗi các ngài vì tôi đã nói đến những điều tỉ mỉ lấy. Song tôi tưởng cần phải nói đến những điều ấy ; bởi là những điều mới mẻ, và sau nữa tôi muốn rằng các ngài hiểu cho làm sao tôi lại sang dùng cách lấy hơn những cách khác.

Lần tôi tìm tòi một cách đỡ tốn nhất cho dân, mà lại bắt dân làng phải làm lấy những đồ bàn, thì tôi nhất định không chịu dùng cách dùng người đạo điền tư để làm cho các làng, là vì tốn tiền, làng không thể sáng đáng được, mà người thân khoán việc đạo-điền cho làng thì nào cũng lấy đất hơn là nếu sự đạo điền ấy giao phó cho một người ở ngay trong làng.

Người dân lợi ấy, cái sự dùng ngay người trong làng làm việc đạo điền, lại còn có nhiều lợi khác nữa. Là vì việc biện sự tăng khu ruộng sau khi đã làm bản đồ, song lại có thể giao cho người đạo điền được. Nếu giao như thế thì rất là tiện lợi, bởi tay mình làm ra bản đồ, có cái gì lạ đã biết hết cả, vậy lúc vào sổ bộ thật là nhanh chóng, tiện là đúng và không có quản ngại rằng làm lỗi gì.

Sau nữa người đạo điền ở luôn trong làng, thì ngày sau hoặc có sửa lại bản đồ — nghĩa là các công việc thuộc về sự giữ sổ sách về điền-địa, như việc chia đất cắt, việc nhà nước lấy đất làm đường, việc sửa đổi địa giới của làng sau khi sửa hay làm đường trong làng, sửa hay đào ngòi để lấy nước vào ruộng, chia ruộng công văn vân... lại giao cho người đạo điền ấy làm.

(*Còn nữa*)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 30 Août 1926

Việc nước Pháp

Bỏ xã-hội

Về việc hội-đồng quốc-tế thợ thuyền và đồng xã-hội họp ở Zurich mới rồi và về cái thái-độ của đảng xã-hội công-nhiệp rằng hội Vau quốc có ích về việc làm cho các dân-tộc gần gũi với nhau, và lại quyết nghị hoãn cuộc hội nghị Londres trong năm 1928, các báo hình phẩm rất nhiều. Nhiều báo nói nếu ban chánh trị trường trực của đảng xã-hội nước Pháp, muốn được lòng phe thiểu-số trong đảng ấy, thì trong một kỳ hội-đồng sau, sẽ phải triệu-tập một cuộc hội-nghị mà bàn đến cái chánh-sách đối với vụ cần bàn đảng, nhược bằng không thì phe thắng-số, và phe thiểu-số sẽ chia rẽ nhau, vì M. Renaudel được nhiều bội liên hiệp ở các tỉnh tán thành cho.

Một cuộc thi ô tô

Trong cuộc thi ô-tô xe nhẹ và ô-tô nhỏ ở Boulogne-sur-Mer, các xe bị(u Pháp được toàn thắng.

Việc nước Anh

Nước Anh mới đặt ở Bắc-lan 200.000 tấn than đến tháng Septembre sẽ nộp. Vì vậy ở Hauts Stésle đã phải lấy thêm 4 000 người thợ mỏ, và đã định-định với sở hỏa-xa nước Le'onie về việc chở than qua xứ ấy.

Việc ở Mỹ-châu

M. Newtonbaker, thượng-thư tại bộ chiến-tranh về thời quan tổng-thống Wilson, có bài nói nên các trái-khoán Đồng-minh, và giảm số bồi thường cho nước Đức.

V. việc thự mở đích công ở nước Anh, số thay cho Mỹ xuất công tăng đến 925 đ.m. Chánh-phủ Hoa kỳ sắp bán bai đường hàng bả nữa.

Ở Louisia có bị bão, gạo và mía lên hại nhiều lắm.

Tại hội Vạn quốc

Tại ban coi việc tổ chức lại hội-đồng quản-trị, viên đại biểu nước Tây-ban-nha có xin rằng hội-đồng bấy bây tổ ở làm sao không cho Tây ban-nha dự hội-đồng quản-trị, trước khi dự đại hội-đồng hội Vạn quốc.

M. Fridmanson, là một nhà giám-định pháp-luật nước Pháp có bày tỏ mọi lẽ làm sao nước Pháp đã nhường khoản cái lương về việc hồi lại các hội-viên thường-trực. Việc ấy hội-đồng đương xé...

Việc nước Trung-hoa

Chánh-phủ Mos-cou không chịu trừu M. Karakhan về, chánh-phủ Tsu-g-hoa quyết nghị phát giấy thông hành cho M. Karakhan về nước, vì chánh-phủ Trung-hoa trích M. Karakhan quan-thiệp vào việc nội chính nước Trung-hoa.

(*Indopacific*)

CHÍNH PHỦ ĐÔNG-PHÁP

Cuộc công-thái 2.060.000 $

được mở theo như luật ngày 6 mai 1924 và chỉ dụ ngày 12 mai 1926

Từ ngày 1er đến 15 septembre 1926 phủ Toàn-quyền Đông-pháp phát-hành 41.000 trái-phiếu về dân (obligations au porteur) theo như các thể lệ sau này :

1. Giá bán trên trái-phiếu (valeur nominale) : 50 đồng.

2. Giá phát-hành cũng theo như số tiền biên trên phiếu (émission au pair) 50 đồng.

3 Lợi tức mỗi năm 8 phần, nghĩa là mỗi phiếu mỗi năm được bốn đồng lãi ; *phiếu công-thái có phần lợi theo bất cứ ở thuộc-địa hay ở bên Pháp đều không phải chịu khoản thuế gì hiện đang có hoặc sau này mới đặt ra.*

Lợi tức sẽ trả từng tháng trừ một kỳ là vào ngày 15 mars và ngày 15 septembre, phiếu lợi tức thứ nhất hai đồng sẽ trả vào ngày 15 mars 1927.

4. Cách hoàn lại các trái-phiếu : hoàn theo giá phát-hành và trả trong hạn 30 năm theo lối rút số. Mỗi năm có hai kỳ rút số tại Đông-dương ngân hàng (Banque de l'Indochine) : ngày 1er février và 1er août. Cuộc rút số thứ nhất định vào ngày 1er février 1927. Kể từ năm thứ mười sáu, sau năm công-thái phát-hành trở đi, nghĩa là từ năm 1942 thì phủ Toàn-quyền được giữ lấy quyền hoàn lại trái phiếu cho chóng hết nợ.

Tên lãi và tiền gốc của trái phiếu trúng số thì ở Đông-dương số trả tại các chi điểm hoặc các chánh cục của Đông-dương ngân hàng.

5 các trái phiếu bắt đầu phát-hành từ ngày 1er septembre 1926 tại các nhà ngân-hàng và tại các nhà bạc ở Đông-dương, những người mua trái-phiếu không phải chịu khoản phí-tổn gì cả.

Các trái phiếu ai mua bao nhiêu không số hạn chế. Song ai mua quá năm trái phiếu thì phủ Toàn-quyền được giữ cái quyền hạn chế xuống năm phiếu là cùng, *song trái phiếu kể mua từ năm phiếu trở xuống thì phải bán hết.*

Theo như lệ trên kia nếu trước ngày 15 septembre 1926 mà số số trái phiếu không được bán chế để bán đã số tiền công-thái rồi thì phủ Toàn-quyền được định việc phát-hành trước ngày đã định.

6. Các trái-phiếu lúc phát hành phải trả hết cả hoặc chậm lắm thì đến ngày đã định phải công thái là cùng.

* * *

Công chúng nên chú ý vào cuộc công-thái này là cuộc có nhiều điều lợi-lợi đặc-biệt :

Trái phiếu tính bằng hoa-viên đối với tiền bản-vị bằng vàng có giá-trị nhất định.

Lợi tức cũng trả bằng hoa-viên và lại không phải chịu một thứ thuế nào ở thuộc-địa hay ở bên Pháp, đã thuế đã có rồi hay sau mới đặt đều không phải chịu cả. Lợi tức tính rõ là tiền phân một năm. Cứ vay như thế đã nhất hạng chắc chắn mà lại lợi hơn cả mọi cuộc công thái hiện đương phát-hành ở thị trường thế-giới.

Ngoại những điều lợi về giá phiếu nhất định, về sự bảo hành chắc chắn, khiến cho các nhà rất nên mua vì là những điều hẳn hữu ngày nay, thì cuộc công-thái này đối với những nhà buôn bán lại có những điều tiện lợi sau này :

1. Các trái phiếu ấy được các kho bạc nhận thay cho tiền ký quỹ ;

2 Được công nhận vào thị giá nhà nước đã đặt theo như nghị-định ngày 23 mai 1923,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SỨC NGỰA THI CHẠY NHANH DẾN BAO NHIÊU LÀ CÙNG

Ngựa Tale-my-Tip, được giải Grand prix mới đây chạy 3 000 mètres mất 3',16". Mấy bữa trước, ngựa Trimacé được giải Prix de Senailly, chạy đường thẳng một kilomètre mất 59" 40/100, tính ra một giờ nhanh được 61 kilomètres. Gần ngựa lai chạy không nhanh bằng. Có con chạy một kilomètre mất 1',18" là nhanh nhất, song tính ra một giờ cũng nhanh được 46 kilomètres.

CÁI BUỒNG LỚN NHẤT THẾ-GIỚI

Ở Atlantic City, thuộc về Hoa-kỳ người ta đương xây một cái nhà ở trong có một cái buồng rộng nhất thế-giới. Nhà ấy là một nhà điện-kính. Cái buồng lớn tất ở giữa có 30 000 chỗ ngồi, ở dãy vòng chung quanh có 10.000 chỗ ngồi. Nhà ấy bề ngoài đo được một chiều 100 mètres và một chiều 200 mètres. Trong buồng từ nền lên đến trần cao 35 mètres. Buồng thứ hai lầu với buồng thứ nhất, số sàn khấu, và các nơi phụ thuộc, được 3.000 chỗ ngồi. Buồn nỗi thì dùng về các buổi diễn thường, buồng lớn kia thì dùng về các buổi đại-diễn. Các vật liệu dùng làm nhà này có chỗ thì nửa cho lửa không cháy được. Tường làm xây bằng gạch, nhưng mặt ngoài thì xây bằng đá trắng, và đá hoa.

ĐÊM DÀI NHẤT LÀ BAO LÂU?

Đêm dài nhất ở các xứ từ đường xích-đạo đến đảo Melville như sau này:

Quito.	12 giờ
Cayenne	12 giờ 16
Pondichéry . .	12 giờ 43
Haïti	13 giờ 16
Chihuahua. . .	13 giờ 49
Ispahan	14 giờ 14
Alicante. . . .	14 giờ 43
Carissonne . .	15 giờ 15
Dijon.	15 giờ 46
Paris	15 giờ 50
Arras.	16 giờ 16
Dublin	16 giờ 46
Copenhague . .	17 giờ 15
Riga	17 giờ 46
Stockholm . .	18 giờ 15
Abo	18 giờ 44
Drontheim. . .	20 giờ
Arkhangel . . .	20 giờ 47
Uléa	21 giờ 15
Econteck ès . .	45 ngày
Wardenhus . .	66 ngày
Cap Nord . . .	74 ngày
Đảo Melville. .	102 ngày

Tin Cao-mên

Ngày kỷ niệm Tang-tọc

Nhân hội *Tang tọc*, là ngày kỷ-niệm vua Sisowath, ngày 28 août, tại Phnompenh có làm lễ khai hội cuộc đấu xảo thứ ba các sản vật canh-nông và các kỹ nghệ gia đình, do nhà bảo-tàng kinh lý tổ chức.

Ông xã-trưởng, là M. Sylvestre có đọc diễn-văn, nói cuộc đấu xảo này so với cuộc đấu-xảo thứ nhất về năm 1924 đã phát đạt và quan trọng hơn nhiều. Nhờ về hội-đồng các nhà dự cuộc, và nhà nước cố gắng, nên các sản-vật của các tỉnh đem đến dự cuộc tỏ ra việc khai-thác được tiến bộ nhiều lắm.

(*Indopacifi*)

Tin sau cùng

Ngày 31 Août 1926

Việc chàng bánh đình công ở Lyon

Việc hàng bánh đình công xem chừng điều đình xong. Các hàng bánh ưng thuận các điều khoản của thành-phố.

Một cuộc bay ở Pháp

Các phi hành-gia Challes và Weiser, khởi hành ở trường bay Bourget sáng hôm nay bay về phía Karazubi định chiếm khởi về bay đường trường mà không phải đỗ.

(*Indopacifi*)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Khi nào ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quán báo, chừng lại khỏi nhọc thì báo sẽ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quán thôi.

Kể từ tháng giêng tây trở đi có ai muốn đổi chỗ ở thì phải gửi tiền như thế.

VIỆC HANOI

Nhiệt-tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	28 độ

Giá thóc gạo!

Gạo hạng nhất, một tạ	11	10
nhì,	10	50
— ba, —	10	10
Thóc hạng nhất, —	5	70
Bắp ngô —	5	10

Giá bạc. — Kể từ ngày 1er Sept. 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 25.

Thị giá quốc trái:
Ngày 17 Août 1926

3 °/₀	hoàn dần	634.90
3 ½ °/₀	hoàn dần	647.70
4 °/₀	vĩnh viễn 1917	461 60
4 °/₀	» 1918	451.55
5 °/₀	» 1920	641 90
5 °/₀	hoàn dần 1920	691.35
4 °/₀	» 1925	951.00

Ngày 31 Août 1926

3 °/₀	vĩnh-viễn	491.85
5 °/₀	1915 1916	531.70

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* mang thư đi Hongkong đến ngày 11 tới sẽ 3 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành qua Pakhoi, Hoi-hao và Fort-Bayard.

Thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong hồi 10 giờ sáng ngày hôm ấy bằng tuần phi cơ.

Tin nước. — Nước vẫn xuống từ từ. Mực nước sông Hồng-hà ở Hanoi tà 6 giờ chiều hôm qua, tới 6 giờ sáng nay xuống được 24 phân.

Trời vẫn mưa hoài, không biết nước đâu mà lắm thế.

Các chỗ vỡ, nước cứ hễ vơi lại đầy! Chỗ bán khẩn khó nhọc nhất là ở Ái-mộ, hiết bao nhiêu đất, đá, tre gỗ, đồ xuống đó thật không tiền tay, mà rất cục vẫn cứ như nhồm bán sang ao cả! Tuy nhiên, người ta vẫn ra công sức cố hàn, cố gắng, cố sao cho nhân lực thắng thiên công mới nghe. Kể cũng đã hao tài tốn lực thật, mà trời cứ mưa mãi thế này, hình như lại thêm sức với ngọn nước mà vật lại với người ta, thì cũng ái ngại.

Đá mọi nơi vẫn tải về để lấp chỗ vỡ ấy.

∴

Đê Lực-điền tự trước tới nay, dân phu thật đã liều thân mà giữ cho kỳ được. Chẳng ngờ mấy hôm nước lại lên to, trời cứ mưa như trút, lại thêm gió cứ từng cơn giật hoài, làm cho cái đê con chạch ở đê Lực-điền bị đứt một cái, giữa ngày 30 août, nước chảy ồ vào. Tuy nhiên, dân phu lại hết sức bè đắp lại, nhưng ngặt vì nước lên to quá, trước còn tràn một quãng, sau đến 2, 3 quãng, sau tràn dài đến 5 km. Lúc bấy giờ xem chừng sức người không chống nổi được với Hà-bá, hầu cùng phải bỏ tai nạn đêm hôm ấy vỡ một quãng ở Phần-hộ, một quãng nữa ở Huệ-lai, mỗi quãng dài mười vài ba mươi thước. Vỡ hai quãng ấy tại nước chảy thẳng về huyện Ân-thi, bao nhiêu đồng điền thấp đều ngập hết. Huyện Ân-thi đã ngập thì rồi cả huyện Kim-động, huyện Tiên-lữ và phủ Khoái-châu cũng ngập.

Bao nhiêu công của, mồ hôi nước mắt bỏ đắp vào đê Lực-điền trong một tháng nay, đến giờ đều mất toi cả.

Trong một tháng trời, lác nào trên mặt đê cũng hàng vạn người chực để sanh hộ, thôi thì từ dân quan, ai nấy đều cố công cùng sức giữ cho kỳ được, thâu đêm suốt sáng, không một phút nào là sao-nhãng.

Đến khi thấy nguy cấp quá thì đã báo tin cho dân biết để liệu chạy trước.

Hiện bây giờ lại đương đắp thêm giữ đê Trang-nhai là đê bao bì tỉnh lỵ làm nơi cho dân lụt lạm trú.

Thôi cảnh dân lụt không phải nói rõ ai nấy cũng đã thừa biết là nheo-nhóc thế thảm vô cùng.

Thế là đê Lực-điền vỡ!

Tuy là bao nhiêu công của hộ đê Lực-đ ền tự trước đến giờ trôi cả xuống hồ Đông!

Tuy là trong cái sự cực chỗ vỡ ở Bắc-kỳ năm nay kể đã khá dài rồi, nay lại thêm chỗ vỡ Lực-điền nữa!

∴

Đê Lực-điền ở Bắc-giang hôm vừa rồi cũng xuýt vỡ thì may đã có tin rằng vỡ ngại rồi.

∴

Trời mưa mãi, các chỗ không vỡ đã cũng đầu lụt hết. Chẳng hay trời định thế nào đây!

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150

Hiệu-trưởng: PHẠM-HUY-LỤC

Đến ngày thứ sáu 3 septembre trường học lại khai giảng như thường, nghĩa là một ngày học hai buổi: Sáng từ 7 giờ 30 đến 10 giờ 30, chiều từ 2 giờ 30 đến 5 giờ.

Học phí các lớp mỗi tháng như sau này:

Lớp đồng-ấu và dự-bị. . . . . 2$50
Ba lớp trên là sơ-đẳng, trung đẳng và cao-đẳng. 2 ,00

Buổi tối văn có lớp riêng dạy những học-sinh đã có bằng Sơ-học cùng những người chưa có bằng mà sức ngang với bậc sơ học.

Học phí mỗi tháng: 3$00

Đơn xin học phải gửi đến Trung-Bắc Học hiệu, số 22 phố Lamblot và dính theo một tờ giấy khai-sinh.

Học trò nào không có giấy của nhà đưa đến thì học-hiệu không nhận.

Đường thuộc-địa số 1 bị nhiều quãng ngập lắm, cho nên từ Hanoi đi Phả-lý rất là khó khăn. Các ô-tô nhà nên đi đường đê bên hữu ngạn Hồng-hà từ Hanoi xuống đến Dị-nu, ở km. 36+500 gần đò, rồi quay sang tay phải mà đi vào con đường mới mở, (trên địa-đồ chưa vẽ) cho đến Đô-xá; từ km. 31 trở đi lại đi đường thuộc-địa số 1 được. Đi ở trên đường đê thì không nên quá 30 kilomètres một giờ vì là đường cong queo cho nên lâu mất thêm nửa giờ nữa.

Các xe tải nặng quá 1500 kg. như các xe *camions* thì cấm hẳn không được qua đường ấy.

∴

Đường xe lửa Hanoi đi Lang-son từ kilomètre 74 đến 77 nay không chạy được.

Hội-đồng Vạn quốc cấm cờ của Chính phủ Đông-dương. — Trong phiên hội-đồng ngày 7 juin 1926 Hội-đồng Vạn-quốc có nói tới với hội-đồng vệ-sinh cấm cờ phá Toàn-quyền Đông-dương về sự phá Toàn quyền đã giáp tiền mở một sở vệ-sinh của hội Vạn quốc tại Singapore.

Sau nữa Hội-đồng Vạn-quốc lại tỏ lòng nhờ cờ phá Toàn quyền Đông-dương về sự mỗi tuần lễ chuyển cáo trên bệnh dịch hằng và tuyên điện cho sở vệ-sinh mà không lấy tiền, giúp cho công cuộc của hội rất là công hiệu.

PHIM ẢNH TÀU!!! TRUYỆN TÀU!!!

Người Tàu đóng trò!!!

Của đại hiệu làm phim ảnh ở bên Tàu gửi sang đem chiếu tại rạp

FAMILI CINÉMA

Phố hàng Buồm Hanoi

Bắt đầu từ thứ tư 1er đến thứ sáu 3 September 1926

Chương trình thứ nhất

Một chuyện ái-tình rất hay và làm trò rất vui

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thẳng đã ngồi đồng Bắc-Kỳ hội-viên Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Các bệnh bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều từ — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG HÀ-LONG, 22 GẦN nhà số 226

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

Hội-đồng thương-mại — Phòng Thương-mại Hanoi đã họp ngày thứ năm 26 août hồi 20 giờ rưỡi do M. Demolle là phó hội-trưởng chủ-tọa thay M. Ducamp bị đau.

Trước nhất Hội-đồng xét đến tờ trình của ban « Thuế thương-chính » về việc thuế nhập cảng mà quan Thống-sứ theo lệnh quan Toàn-quyền đã hỏi ý-kiến hội-đồng. Hội-đồng bàn-bạc hồi lâu và có sửa đổi lại mấy điều rồi ý bản tờ trình ấy.

Phòng Thương-mại có tỏ bày ý-kiến sau này là trước khi đặt ra các thuế mới thì cần phải tính cho *ương bộ* Pháp mà rút bớt các khoản chi tiêu lại. Hội-đồng xin đặt ra một ban riêng mà hội-viên-phần nhiều là những đại-biểu của các hội đoàn công cử đã xét về vấn-đề ấy tại phủ Toàn-quyền. Nếu các khoản chi tiêu đã rút bớt đi rồi mà vẫn cần phải đặt ra các khoản thuế mới, mới đã lập được sổ dự-toán và thực-hành được cái chương-trình khai thác các công việc lớn tối cần cho sự mở-mang trong nước thì lúc bấy giờ phòng Thương-mại mới có ý kiến đến khoản thuế mới ấy và đánh theo cách-thức sau này: các hàng nhập cảng thì theo vật giá mà đánh 2/. (hai phần trăm) còn khoản ngoại phụ lấy tiền cho dân, cho khỏi thua bánh thì cũng xin dùng mọ cách mà bổ-vệ cho dân.

Phòng Thương-mại lại xin thay mặt các hội viên Tây Nam mà cảm ơn cụng ngài khen cho bằng bình tĩnh Tây Nam, linh cảnh-sát thành phố đêm ngày đã hết sức dự phòng cả ở thành phố khi có cái nạn to »

Hồi 23 giờ thì hội đồng giải tán.

THUYỀN-TÌNH BẾ-ÁI

Đã in lần thứ hai, giá 0$90

Bình-địa ba-đào. — Tối thứ bảy và tối chủ nhật sau đây là ngày mồng 4, mồng 5 septembre tại rạp Cải-lương Hy-vọng Bạn sẽ diễn tấn kịch « Bình-địa ba-đào » của ông Annam Trần-hữu-Khải soạn để lấy tiền cứu giúp các dân bị lụt. Các tay thiết-diễn giúp kịch hôm đó toàn là những ông đồng đầu tòng sự tại các công sở, vì nhiệt tâm cứu giúp anh em trong nơi nước lên, nên không quản công ăn khó nhọc sẽ trở bỏi thì giờ hoa để biểu bà con một cuộc mua vui vì nghĩa.

Bà con ta còn ai là không biết cái tình cảnh đáng-linh của đồng bào miền Đương chăm đêm trong nơi nước dập sóng vỗ, bởi nên ít bữa nay đã có nhiều người ra tay hô hào để cứu giúp, nào là quyên tiền, nào là đến hát, kể có lòng thiện chí. Tuy vậy mong một tấc lòng của muôn trượng đục, chẳng là chưa thấm vào đâu, ai là lỡ có lương tâm đối với cảnh đó không phải San hàng nơi lụy. Vậy nên ao rằng, đến hô mấy cũng nhà từ thiện tu sĩ lấy làng nghĩa cảm, cổ động trong đám, hà con anh em bảo nhau kẻ ít người nhiều, bớt chút tiền tài biết phí cũng đến góp cuộc cứu đồng, thì cái quả phúc ấy thực không có lượng hải nhoáng nào bằng vậy.

Trong hai buổi hát ấy tiền chi thu được bao nhiêu sẽ xin đăng lên báo chương để đồng nhân cùng lâm và xin cử mấy ông đi đến miền bị lụt phát ngay cho các nạn dân.

Trong khi hát không quyên tiền

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Aviat — Hanoi

Có cho thuê ô-tô lịch-sự 203 một ngày Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 200 km đi thường thì 0 p. 18 một cây.

Hội-đồng thành-phố. — Trong kỳ hội-đồng thành-phố vừa rồi, hội-đồng đã bàn các việc sau này:

Phòng làm phúc. — Hội-đồng xét việc mở một phòng giấy coi việc làm phúc cho những người Tây nghèo thôi. Tổ dự toán Bắc kỳ chịu cho 2000 đồng, còn thành-phố thì cấp cho theo nhiều thì tùy số tiền dư dật của thành phố; những người Tây già nua hằng năm sẽ được kể cấp theo như cách người xét ra tình cảnh đáng thương thì sẽ được cấp cho nhiều cần đáng, hoặc không được cấp tiền. Bàn dự thảo về việc này có định cấp bánh, cấp thịt để ăn, cấp thuốc cho uống, cấp tiền năm nhà thương, tiền thuê nhà. Nếu khoản tiền nhà nước cấp cho không đủ thì hằng năm sẽ mở ra một cuộc đánh số. Việc ấy hội-đồng chưa ưy.

Nhà chứa ăn mày. — Vì số ăn mày ở thành phố nhiều quá, tên ăn cũng không thể trăng phạt theo điều 274 b) Hình luật tây được là vì chưa có nhà chứa nhiều ng người nghèo đói bịnh tật, bởi vậy Hội đồng định làm một cái nhà chứa độ 1000 người ăn mày, khoản chi-tiêu mỗi độ 2500 đồng.

Tiền phụ cấp cho sự coi các việc-chức các sở của thành phố. — Hội-đồng trình ở sổ dự toán lấy 1124 đồng để cấp khoản phụ cấp cho vợ con các viên-chức làm việc ở các sở thuộc ngạch thành-phố tử ông ngị-định ngày 7 juillet 1926 là vợ mỗi tháng 4 đồng và con mỗi tháng 3 đồng.

Việc dành xe ô tô cho người Âu. — Việc dành xe ô-tô của thành phố để cho người Âu thì đi theo như sau này: Những người nghèo đói và những người bị rất ra thì được chở không tiền, còn những người khác muốn dùng thì phải trả một đồng rưỡi.

Việc xén đất và lấp ao bằng mặt đất ở phố Sinh-từ, phố Hòa-mã, khoảng đất Cột-cờ, phố Nhà thương và phố Lò-lợn thì hội-đồng đã ưi cho y cả.

Khoản trợ cấp. — Hội-đồng cấp cho Mme Berger là vợ góa của một viên chức Tây ở thành phố một số tiền 200 đồng.

Việc công thái của thành phố. — Việc này công thái hội-đồng cũng chuẩn y, còn hồ sơ về việc ấy sẽ đệ trình cho tổng-đốc.

Việc đặt đường ô-tô chạy điện. — Công ty vận tải có xin trong việc đặt đường ô-tô chạy bằng điện cũng như xe điện ở trong mấy phố mà bàn đồ đã đưa trình hội-đồng. Các xe ấy cũng có dây thép mắc ở trên không để truyền điện xuống, nhưng hình giống xe ô tô, bánh cao su, chỉ khác xe điện là không phải đặt đường sắt ở dưới đất. Hội-đồng đệ ra phủ Thống sứ để duyệt y.

Việc giúp người bị lụt. — Hội-đồng định lấy 5.000 đồng để trợ cấp cho những người bị lụt.

Muốn bán một cái nhà số 86, Bd Carreau (đường Phố-nhỉ). Hỏi tại Luật-sư Mourian số 40, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ, Hanoi. 5.864

Hội-chợ Hanoi

Mọi việc ở Hội-chợ năm nay sẽ bắt đầu từ ngày 28 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiện hàng chế Monsés, 56 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ « COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Canaux ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy học cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3002

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đục mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, Téléphone số 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người ốm, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 414

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

La sœur voulut parler, mais elle put à peine balbutier quelques sons inarticulés Elle parvint cependant à dire :

— Est-ce que monsieur le maire ne désire pas revoir une dernière fois cette pauvre malheureuse?

Non, dit-il, on est à sa poursuite, on n'aurait qu'à m'arrêter dans sa chambre, cela la troublerait. Il achevait à peine qu'un grand bruit se fit dans l'escalier. Ils entendirent un tumulte de pas qui montaient, et la vieille portière qui disait de sa voix la plus haute et la plus percante :

Mon bon monsieur, je vous jure le bon Dieu qu'il n'est entré personne ici de toute la journée ni de toute la soirée, que même je n'ai pas quitté ma porte !

Un homme répondit :

Cependant il y a de la lumière dans cette chambre.

Ils reconnurent la voix de Javert.

La chambre était disposée de façon que la porte en s'ouvrant masquait l'angle du mur à droite. Jean Valjean souffla la bougie et se mit dans cet angle.

La sœur Simplice tomba à genoux près de la table.

La porte s'ouvrit.

Javert entra.

On entendait le chuchotement de plusieurs hommes et les protestations de la portière dans le corridor.

La religieuse ne leva pas les yeux. Elle priait.

La chandelle était sur la cheminée et ne donnait que peu clarté.

Javert aperçut la sœur et s'arrêta interdit.

On se rappelle que le fond même de Javert, son élément, son milieu respirable, c'était la vénération de toute autorité Il était tout d'une pièce et n'admettait ni objection, ni restriction. Pour lui, bien entendu, l'autorité ecclésiast'que était la première de toutes. Il était religieux, superficiel et correct sur ce point comme sur tous. A ses yeux un prêtre était un esprit qui ne se trompe pas, une religieuse était une créature qui ne pè.he pas. C'étaient des âmes murées à ce monde avec une seule porte qui ne s'ouvrait jamais que pour laisser sortir la vérité.

En apercevant la sœur, son premier mouvement fut de se retirer.

Cependant il y avait aussi un autre devoir qui le tenait, et qui le poussait impérieusement en sens inverse Son second mouvement fut de rester, et de hasarder au moins une question.

C'était cette sœur Simplice qui n'avait menti de sa vie. Javert le savait, et la vénérait particulièrement à cause de cela.

— Ma sœur, dit-il, êtes-vous seule dans cette chambre ?

Il eut un moment affreux pendant lequel la pauvre portière se sentit défaillir.

La sœur leva les yeux et répondit :

— Oui.

— Ainsi, reprit Javert, excusez-moi si j'insiste, c'est mon devoir, vous n'avez pas vu ce soir une personne, un homme. Il s'est évadé, nous le cherchons, — ce nommé Jean Valjean, vous ne l'avez pas vu ?

La sœur répondit : — Non.

Elle mentit. Elle mentit deux fois de suite, coup sur coup, sans hésiter, rapidement, comme on se dévoue.

— Pardon, dit Javert, et il se retira en saluant profondément.

O sainte fille ! vous n'êtes plus de ce monde depuis beaucoup d'années ; vous avez rejoint dans la lumière vos sœurs les vierges et vos frères les anges ; que ce mensonge vous soit compté dans le paradis!

L'affirmation de la sœur fut pour Javert quelque chose de si décisif qu'il ne remarqua même pas la singularité de cette bougie qu'on venait de souffler et qui fumait sur la table.

Une heure après, un homme, marchant à travers les arbres et les brumes, s'éloignait rapidement de Montreuil-sur mer dans la direction de Paris. Cet homme était Jean Valjean. Il a été établi, par le témoignage de deux ou trois rouliers qui l'avaient rencontré, qu'il portait un paquet et qu'il était vêtu d'une blouse. Où avait-il pris cette blouse ? On ne l'a jamais su. Cependant un vieux ouvrier était mort quelques jours auparavant à l'infirmerie de la fabrique, ne laissant que sa blouse. C'était peut-être celle-là.

Un dernier mot sur Fantine.

Nous avons tous une mère, la terre. On rendit Fantine à cette mère.

Le curé crut bien faire, et fit bien peut-être, en réservant, sur ce que Jean Valjean avait laissé, le plus d'argent possible aux pauvres. Après tout, de qui s'agissait-il ? d'un forçat et d'une fille publique. C'est pourquoi il simplifia l'enterrement de Fantine, et le réduisit à ce strict nécessaire qu'on appelle la case commune.

Fantine fut donc enterrée dans ce coin gratis du cimetière qui est à tous et à personne, et où l'on perd les pauvres. Heureusement Dieu sait où retrouver l'âme. On couche Fantine dans les ténèbres parmi les premiers os venus ; elle subit la promiscuité des cendres. Elle fut jetée à la fosse publique Sa tombe ressembla à son lit.

Những kẻ khốn-nạn

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Bà mụ muốn nói gì nhưng nghẹn lời trong cổ không nói được. Sau cố mãi mới thở được ra lời:

— Quan thị-trưởng có muốn thấy một người bất-hạnh một lần nữa chăng?

— Không. Họ đương đi tìm bắt tôi. Nếu tôi vào đó thì rồi họ đến bắt ổn-ào lên mất.

Ông vừa nói dứt lời thì có tiếng ầm-ầm ở dưới chân thang, rồi thấy tiếng giầy sột-sạt trèo lên, kế lại thấy tiếng mụ canh-cổng tru-tréo lên mà rằng:

— Bẩm ông, tôi thề có Chúa-trời nhân-từ rằng, từ sáng cho đến giờ không có ai vào đây cả. Tôi không sênh cửa lúc nào.

Lại có tiếng người đàn-ông nói:

— Thế sao trên phòng kia lại có đèn lửa sáng.

Tiếng ấy là tiếng *Javert*.

Cái phòng ấy tiện được một chỗ hễ mở cửa trở vào thì cánh cửa vừa che kín một chỗ góc tường người đứng lọt. *Jean Valjean* thổi cây nến đi rồi chui vào góc tường đó.

Bà *sœur Simplice* thì qui xuống bên cạnh bàn.

Cửa bỗng mở ra. *Javert* vào.

Ngoài có tiếng nhiều người xì-xào, trong chái thì có tiếng cãi của mụ canh-cổng.

Bà *sœur* thì không ngẩng đầu lên, cứ việc cầu-nguyện.

Cây nến thì để trên lò khói, ánh sáng lù-mù.

Javert nom thấy bà *sœur* thì đứng sững lại.

Tiền-văn đã nói, cái bản-tính của *Javert*, như là nước của con cá, như là không-khí của các loài động-vật, là sự kính-sợ cái gì có quyền-phép. Bẩm-tính sùng tín nguyên như thế, đã kính-sợ là kính-sợ, không có lẽ gì ngăn được, giảm được cái lòng kính-sợ ấy đi chút-đỉnh nào. Cứ ý anh ta thì cái quyền của bên nhà đạo là quyền lớn hơn cả. Về khoản ấy thì anh ta cũng như về các khoản khác, thật là ngoan đạo, thật là nông-nổi, thật là câu-nệ chấp-nhất. Trong trí anh ta thì một người tu-hành không bao giờ làm-lỗi, một bà mụ không bao giờ phạm tội được. Những người tu-hành tất là những bậc linh-hồn đã đóng kín vào trong bốn bức tường, duy còn có một cửa để giao-thiệp với thế-nhân, mà cái cửa ấy đã để lọt ra cái gì tất cái ấy là chân-lý.

Anh ta thoạt nhìn thấy bà *sœur*, khiến lui ra.

Nhưng mà cái lòng ngoan-đạo thì xui đi trở ra, mà cái nghĩa-vụ nó lại xui phải đi vào. Mà không sẵn vào nữa thì cũng phải hỏi một câu cho tường sự-thể.

Và *Javert* biết bà *sœur Simplice* này chính là cái bậc nữ-lưu tu-hành đã có tiếng không hề nói dối ai bao giờ. Anh ta vì cái lẽ riêng ấy nữa, mà lại càng tôn-kính bà lắm. Anh ta bèn hỏi:

— Thưa bà, trong phòng này có một mình bà thôi chứ?

Lúc bấy giờ thành ra một thời-gian ghê-gớm, mụ canh-cổng nghe mình tưởng chừng sắp lé mất.

Bà *sœur* nước mắt lên mà trả lời rằng:

— Thưa vâng.

—Nếu vậy, việc quan phải cần-vận như thế, xin bà thalỗi cho tôi, nếu vậy từ tối đến giờ bà không thấy một người dàn-ông. Nó đã trốn ra khỏi ngục, hiện chúng tôi đương tìm mà bắt nó - thằng *Jean Valjean* đó mà, bà không thấy nó hay sao?

— Thưa không.

Vậy là bà đã nói dối. Bà đã nói dối hai câu liền, không ngập-ngọng mà nói dối, nói dối mà nhanh-nhẩu như là làm một việc thảo vậy.

— Nếu vậy xin bà tha lỗi cho tôi. Nói đoạn cúi chào xuống tận vân gấc mà lui ra.

Hỏi hỡi vong-linh người phụ-nữ rất đạo-đức! bà từ bỏ trần-gian này kể đã lâu năm rồi; bà đã lên chỗ quang-minh thế-giới cùng với các chị-em bà là các gái đồng-trinh, cùng với các anh em bà là các vị thiên-thần; trước-giả dây xin cầu-nguyện Bề-trên ghi-biên cho bà cái câu nói dối đó!

Lời đáp lại của bà *sœur*, *Javert* khi ấy coi như một lời quyết định không thể nào sai được, cho nên anh ta cũng không chú-ý gì đến cây nến để trên bàn, vừa thổi đi, hãy còn dầu bắc cháy.

Cách một giờ về sau, thì có một người, đi tất qua những bụi cây, những đám sương-mù, mà đi về nẻo *Paris*. Người ấy tức là *Jean Valjean* vậy. Về sau có hai ba người phu-xe làm chứng rằng, hôm ấy ông mang một gói gì, mình thì bận áo nhà thuyền-thợ. Cái áo thợ ấy ông đã lấy ở đâu ra? Thì không bao giờ ai xét ra được câu ấy cả. Duy chỉ biết mấy hôm về trước có một người thợ đến chết trong nhà thuốc, chết rồi chỉ để lại có một cái áo đi làm. Cố lẽ áo ông mặc là cái áo ấy.

Xin nói nốt câu nữa về chuyện *Fantine*.

Chúng ta hết thảy có một mẹ chung, là đất. *Fantine* được về với mẹ chung đó.

Ông cụ xứ tỉnh trong cái số của-cải *Jean Valjean* để lại, lấy phần nhiều nhất mà làm của bố-thí cho các nhà nghèo, cụ nghĩ tính-toán như vậy là phải, có lẽ cụ phải thật. Ngẫm cho chín, chẳng qua là chuyện một đứa gian phạm tội với một con đĩ, cho nên việc mai-táng *Fantine* cụ làm rất giản-dị, cho chôn vào hố chung.

Vậy là *Fantine* được gửi xuống vào cái khu đất làm phúc trong nghĩa-địa, khu đất ấy, là của cả mọi người, và không là của ai hết, những người nghèo-khó mà đem chôn vào đó tất là mất tích. May mà Thiên-chúa biết hết thảy các nơi linh-hồn người ta chú-ngụ sau khi chết, Chúa muốn tìm lúc nào cũng thấy. Cái xác *Fantine* đem đến để lẫn với những xương vô-chủ trong chỗ tối-tăm, sống phải chung-đụng thân, chết đi phải chung-đụng mả. Thế là xác với vào cái huyệt công, cái mả nàng cũng như cái giường nằm của nàng vậy.

HẾT QUYỂN THỨ TÁM

Những hồ từ đầu đã in thành bản quyền, một bản giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $	50
— II	303 —	. 0	65
— III	188 —	. 0	55
— IV	192 —	. 0	55

Ở xa phải trả thêm tiền cước.
mỗi quyển. . . . . 0 $ 20
Cả bốn quyển gửi làm một gói 0 80

Lịch-sử các quan Thứ-sử, Đô-hộ ở nước ta trong cái thời-đại thuộc về Tàu

(Tiếp theo)

Hà-Lý-Quang, người Quế-châu, niên hiệu Tuyên-bảo năm thứ mười đời vua Minh-hoàng nhà Đường, làm An-nam Đô-hộ sứ Fuhi ấy Vân-nam nổi loạn, thế rất nguy cấp, Lý Quang đem quân đi đánh, hết sức đánh hơn ba tháng, lấy lại được thành An-ninh, lập lại cột đồng của Mã viện, chia định bờ cõi. Việc xong báo tập về Kinh-sư, phong Lý Quang tước hầu, bạ 107 lạng, và 5 0 lạng để ban thưởng cho quân sĩ

Trương bí-Nhị là con Trương-huyền Chi, thay cha làm An-nam Đô-hộ-sứ. Niên hiệu Đại lịch năm thứ hai đời vua Đại-tôn nhà Đường, nước Côn lô và nước Đồ-bà họp binh vào cướp, Bí-Nhị đánh thua, đóng cửa thành cố giữ, rồi sai người đi cầu với quan Đô-hộ quận Võ-định là Cao-chính Bình. Chính Bình đem 10.000 quân sang cứu; giặc đánh thua trốn chạy. Bá Ngọc lấy phần-g, k ông cũng phải cách chức đổi về triều

Trần Hình, người Nhật bản, niên hiệu Khai-nguyên đời vua Minh-hoàng nhà Đường, đem vật-hiu vào đàng Trung quốc nhân ở lại. Đến niên hiệu Vĩnh-thái năm thứ hai được bổ làm Tôn, tự xưng là An-nam Tiết-độ-sứ. Lương Giác đánh chém được hai bọ Lý, nhưng Nam lại yên.

Trương Ứng, đời nhà Đường, làm An-nam kinh-lược-sứ Ức tiền rất thanh thuế và rất thành liêm, trị lương bằng ra không có một đồng tiền nào thu vào cả. Mỗi năm ngày tế, lại đãi đàng để lễ, Ứng cười mà bảo rằng: « Ta vâng mệnh triều-đình sang coi việc, để được trị-an nhân dân tương bộ, thì phải bổ sức giúp việc cho dân, có quyền gì mà được lấy để lấy của dân, nếu các người có hạng yêu-mến đến ta, thì ta nói rằng để này mà cấp cho người nghèo khổ, hay là làm việc lợi lợi cho nước gì, thì ta lấy làm bằng lòng hơn ». Ứng coi việc được năm năm rồi mất ở An-nam, trong nhà chỉ có quần áo và những đồ thường dùng mà thôi. Vua Đường rất lấy làm khen, truy phong Ứng tước hầu, cho một người con tập ấm và ban cấp cho người nhà 50 lạng bạc, 100 hộc thóc và 100 tấm lụa.

(Còn nữa) X định thuật

Luận-ngữ cách-ngôn diễn-ca

(Tiếp theo)

43. Tử viết: Tam nhân vi sư, vị thành nhất-quỹ, cổ ngôn chi dã; thử nhân bỉnh địa, tuy phụ nhất quỹ, tiến ngô diệc dĩ dã.

Giải nghĩa — Đức Thánh nói rằng: việc học của người ta không tiến thì lui, ví như đắp đất làm núi, chỉ còn thiếu có một sọt đất nữa thì xong, thế thì làm thành cái công đã nên nửa chừng mà thôi đi cũng tự mình thôi đấy, sự học mà tuồi bằng có khác gì như thế. Ví như đất bằng đắp núi, mới được có một sọt đất mà thôi đi thì làm thành núi thực khó, nếu có dừng tiến cũng là tự mình hưởng vậy, sự học mà chăm chỉ có khác gì như thế.

Lời dịch

Học kia đắp núi khác gì,
Thiếu chừng sọt đất thôi thì ta thôi,
Đất bằng lại lấy mà coi,
Mới nên một sọt không thôi tự mình.

44 Tử viết: Hiện sinh khả ủy, yên tri lai giả chi bất như kim dã, tứ thập ngũ thập nhi vô văn yên, tắc diệc bất túc ủy dã dĩ.

Giải nghĩa — Đức Thánh nói rằng: phải nên sự kẻ hậu sinh, biết đâu tương lai rồi họ chẳng như ta ngày nay, nhưng đáng sợ lắm là sợ kẻ hậu sinh mà phụ lực cường, cứ ăn-ở ngày một ta tiến giới giang được, nếu lên lên tháng ngày đến quãng bốn, năm mươi tuổi mà không có điều hay gì đời nghe thấy thì lâu lắm giờ kẻ hậu sinh cũng không đáng sợ nữa.

Lời dịch

Phải nên sợ kẻ hậu sinh,
Biết đâu rồi chẳng bằng mình ngày nay,
Chờ lâu không thấy điều hay,
Bốn năm mươi tuổi quãng này thì thôi.

45 Tử viết: Tam quân khả đoạt soái dã; thất phu bất khả đoạt chí dã.

Giải nghĩa — Đức Thánh nói rằng: phàm việc trong thiên-hạ chỉ người ta không bằng chịu mình mình, còn như chốn ba quân rất đông người, nếu không khéo đề phòng thì quan tướng thường có khi bị cướp mất vậy. Kẻ thất phu rất là vi tiện, nhưng chí giữ vững ở trong mình người ta thì dẫu cả muôn nghìn người cũng khó lòng mà cướp nổi được vậy.

Lời dịch

Tướng kia canh giữ đông người,
Thường khi cướp được ở nơi chiến trường,
Chí ta ta giữ vững vàng,
Khó thay cướp được của chàng thất phu.

46. Tử viết: thành tượng ngô do nhân đạo, tất đã nhi vô tượng hồ.

Giải nghĩa — Đức Thánh nói rằng: làm người trên có quyền trị dân, nhân lúc dân đến kiện mà phán đoán được hèn phải hòa-giải thì ta cũng có thể làm bằng người ta được; nhưng trị dân sửa sang đặt để ở bề đường lễ pháp, liêm sỉ, trị dân không để biện nỗi mối là thực quý vậy.

Lời dịch

Kiện mà xử đoán hẳn hoi,
Có khi ta cũng theo đòi người ta,
Mong sao hết thói điêu-ngoa,
Tự dân chẳng kiện mới là quý thay!

47 Tử-Cống vấn nhân? — Tử viết: trang ốc nhi thiện đạo chi, bất khả tắc dĩ, vô tự nhược yên.

Giải nghĩa — Thầy Tử-Cống hỏi tiếp với bề bạn thế nào? — Đức Thánh nói rằng: bề bạn cốt để giúp cho nhau làm điều phải, mình phải bết lòng thực mà khuyên dạy, lại phải thong dong ấy khéo mà dẫn dụ cho làm điều phải, nếu mình vun khuyên dạy, vun dẫn dụ mà cho lời nói mình là không phải rồi không nghe, thì mình cũng nên thôi, chớ đừng nên cưỡng ép làm gì cho người ta sợ, đến nỗi làm nhục cho mình.

Lời dịch

Bạn bè khuyên lấy điều ngay,
Dẫn dà đem những điều hay dỗ dành,
Không nghe, thôi vậy cũng đành,
Còn toan đến nỗ cực cho mình nữa sao.

(Còn nữa),
Hải-nam, Doãn-như-Khuê.

Các việc linh trưng và đấu giá

Ngày 13 septembre hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái nhà ăn và một cái nhà tắm tại trường Nam Sư-phạm Hanoi.

Giá tiền định là: 16.317$19
Ký quỹ tạm: 270,00

Cũng ngày ấy hồi 16 giờ 15 — Tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một cái kho bạc cho tỉnh Nam-định.

Giá tiền định là: 22.649$70
Ký quỹ tạm: 575,00

Phòng thương mại Hanoi nhận cho đến ngày thứ tư 15 septembre 1926 hồi 15 giờ các giấy đấu giá thuê một cái nhà cửa để diện tích 450 mètres carrés ở bờ sông Hanoi. Nhà ấy cho thuê bằng năm và cho thuê một phần hay cả phần.

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi linh-trưng các sở và gỗ in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền linh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Ngày 28 octobre 1926 hồi 9 giờ. — Tại tòa Đốc-lý thị-chính Hanoi sẽ đấu giá:

Hà-nội gọi linh trưng cho các đạo binh-an phía Bắc ở Hà-nội và Trung-kỳ trung vụng ở Tourane.

Lô thứ nhất. - Bảy vạn bốn nghìn kilos (74 000 k.) dầu để lau súng bằng xe.

Lô thứ hai. — Sáu vạn sáu nghìn kilos (66 000 k.) dầu để lau súng bằng máy.

Các giấy má về việc linh trưng này để tại phòng giấy ông kỹ-sư chính đạo binh-an phía Bắc (Bureau de l'Ingénieur Chef de l'Arrondissement des chemins de fer du Nord pour Hanoi) và phòng ông chánh ở Hàng-bài (Service Maritime du Tonkin) tại Haiphong.

ĐẤU GIÁ

Ngày 7 septembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại tòa Đốc-lý Hà-nội sẽ bán đấu giá riêng từng lô một: Cả thảy bán 8 lô đất làm nhà diện-tích chừng 1060 mètres carrés tại Hà-nội, ở giáp đường Brière de l'Isle, đường Gouverneur, đường Cột cờ, đường Carnot và phố Lò-gạch (Rue de la Briqueterie) là những lô số 92, 93, 94, 95, 96, 97.

Đặt giá mỗi thước vuông là một đồng năm hào.

Các điều-lệ về việc bán đấu-giá sẽ Văn-tự số 50 phố hàng Trống, tại phòng thư-ký tòa Đốc-lý và tại sở Công-sản số 9 phố Paley Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đỗ Võ Phi Hùng Cựu SS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Un songe

Le laboureur m'a dit en songe : « Fais ton pain ;
Je ne te nourris plus, gratte la terre et sème: »
Le tisserant m'a dit : « Fais tes habits toi-même »
Et le maçon m'a dit : « Prends la truelle en main »
Et seul, abandonné de tout genre humain.
Doutje trafnais partout l'implacable anathème.
Quand j'implorais du ciel une pitié suprême.
Je trouvais des lions debout sur mon chemin.
J'ouvris les yeux, doutant si l'aube était réelle :
De hardis campagnons sifflaient sur leur échelle,
Les métiers bourdonnaient, les champs étaient semés.
Je connus mon bonheur, et qu'au siècle où nous sommes,
Nul ne peut se vanter de se passer des hommes.
Et, depuis ce jour-là, je les ai tous aimés.

Sully Prudhomme

Một giấc chiêm-bao

Chiêm bao thấy bác học cày
Bảo tôi : « Làm lấy bánh mày mà ă ;
Nuôi mày ăm cũng nhọc thân.
Cày bừa lấy ruộng mà ă phần mà coi »
Bác làm vải kỳ bảo tôi-nhời :
« Áo cũng mày dệt vải mà mày »
« Ra lên bực thợ nề làm bạn »
Bác thợ nề chán mắng mỏ :
T.ôi một mình tôi nay bị bỏ.
Cả loài người ở ghét tôi thương ;
Thân bèo xót-xa ở tơ vương.
Phải mang cái tiếng là phường gắn keo.
Bọc mình bạnh cổ lên kêu.
Chốt tình oan khổ giới sao xét tường.
Lũ người chen chúc ra vào lum lăn ;
Bình công bình nghệ chuyên cần,
Đồng-tiền từ phía xa gần xanh um.
Tuổi mới bốt tôi còn hạnh phúc.
Chẳng làm sống được một mình ?
Ắt nhờ có thân thích đồng loại.
Từ hãy giờ về sau gở lại,
Tôi coi người chẳng phải bằng-xương.
Yêu nhau mấu mủ họ hàng.

Quang-cư-tâu, Ngô-quang-Thấu.

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Bào, Hanoi

Bán-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp đẽ chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nồi chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gửi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiều tầy, 7 [illegible] : 3$80 - 3$00 | Lượt, . 2$50 - 2$00 - 1$30 - 0$80

Mũ nồi chai : 3$00 - 2$50

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, rồi thì đúng năm 20 tháng mới thấy ba mươi quan. Nếu tiền lãi gần, lãnh được ngay cái vé, riêng mình có quyền sở hữu. Số vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu khó đánh dấu một tí, thật bằng như không người đến, mà cũng được các món trúng số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quý có sanh lợi-tức.

Vì Crédit National mỗi năm tính kỳ độ trúng rất số : là tại Janvier, 1er Février, 1er Avril 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.....	MỘT TRIỆU
1 lô.....	500.000 quan
2 lô.....	200.000 quan
3 lô.....	100.000 quan
6 lô.....	50.000 quan

Tiền rút số tầm kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng để trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nên tiết 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

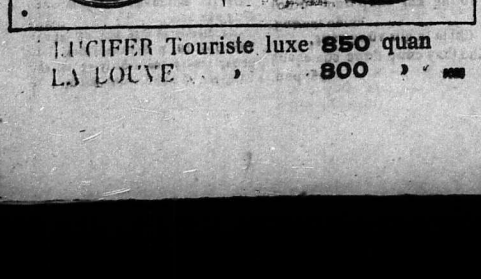
Tiếp nhận sự mộ theo như bản lượt ngày 15 Mars 1926, của nhà nước ưng chấp đã đứng nhận chắn

NHÂN GIÁ BẠC CAO

nên mua một cái xe-đạp của

XƯỞNG AVIAT

HANOI

LUCIFER Touriste luxe 850 quan

LA LOUVE . . . » 800 » »

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ mười tám

Ngày 1er Septembre 1926

Sáng hôm nay tại phòng Hội-đồng tòa Đốc lý đã mở cuộc rút số công-thải Đông-pháp lần thứ 18 có M. Berneux là phó ông trưởng thi-chính làm chủ tọa, M. Bernard đại-biểu quan chánh ngân-khố, M. Létrung-Ngọc tổng-thư ký tại tòa Thượng-thẩm làm hội-viên và M. Beau chủ sự tại sở Tài-chính làm thư-ký.

Những số sau này được hoàn lãi vốn.

Bốn số được 1.000 đồng là:

61.489 92.141 54.046 121.024

Hai mươi sáu số được 500 đồng là:

72 350	120.515	85 710	123.154
9.385	122.927	116 341	122.572
33.690	117.142	117.615	400.819
1.205	46 858	81.138	80.115
27.459	4.285	24.600	12.116
66 8 9	94 630	4 4 6	1.5.118
45 842	96.085		

Một nghìn số được 100 đồng là:

90.933	86.356	53.543	8.906
96.310	117.605	72.362	21.308
27.343	48.146	618	76.860
12.849	78.246	38.232	46.511
92.639	64.615	67.124	84.510
6.888	92.283	110.256	3.520
104.576	38.783	102.935	109.775
89.726	50.534	43.601	69.641
6.076	98.450	67.814	23.946
42.269	10.516	96.756	96.737
77.600	75.702	12.193	45.823
70.474	4.615	46.080	94.335
80.235	32.654	5.927	84.194
36.114	83.544	45.393	61.396
110.388	77.354	87.644	45.164
100.945	88.414	54.775	88.145
80.406	76.295	5.790	8.648
72.504	118.599	108.864	40.660
30 386	75.109	59.627	14.315
61.367	47.008	99.918	83.741
11.194	112.509	39.416	66.619
120.885	64.769	48.287	70.105
85.301	88.587	39.870	105.232
106.778	92.804	117.773	4.990
91.394	80.987	45.850	70.299
23.100	108.559	122.842	43.836
23.686	114.145	56.842	107.442
76.717	111.096	32.619	4.438
109.964	25.122	31.468	48.482
107.346	96.998	87.558	28.629
86.025	39.467	33.573	37.053
107.033	87.606	35.616	63.940
62.034	65.228	64.370	116.3584
113.413	16.779	116.507	32.437
106.015	117.003	47.333	65.716
103.464	41.605	5.291	66.125
83.372	33.484	93.265	77.118
96.598	43.626	97.599	70.613
111.701	107.393	65.519	62.563
100.318	82.994	88.712	79.088
22.811	69.149	38.080	116.574
21.624	70.355	34.791	51.911
99.870	80.394	12.080	26.873
761.285	111.244	91.181	27.835
20.565	67.385	96.902	57.117
6.870	21.335	1.910	111.193
9.110	61.994	57.268	82.384
46.428	72.016	89.119	74.312
30.524	115.702	97.063	81.664
113.188	18.660	47.236	73.659
40.466	77.775	58.944	52.546
30.855	108.725	58.807	49.986
102.174	123.318	111.602	88.431
34.075	90.918	105.763	103.394
9.506	90.997	96.547	98.544
95.200	69.398	102.972	35.784
7.552	99.733	71.930	24.074
9.506	116.453	62.673	41.766
108.737	44.458	37.700	110.949
97.773	64.352	74.674	29.383
1.950	60.378	84.292	69.661
108.356	92.232	31.473	99.702
31.482	120.118	97.680	116.000
38.731	91.615	99.371	27.421
114.602	81.154	109.503	54.162
96.602	87.520	69.171	110.412
43.558	62.331	31.309	114.757
22.025	58.240	68.689	62.755
52.235	53.639	76.476	44.294
101.391	10.325	116.514	111.940
78.299	92.575	95.794	36.574
97.923	98.403	66.924	29.647
63.218	54.059	53.297	79.617
63.498	26 576	27.441	117.872
71.879	95.882	120.357	88.189
105.702	66.494	35.506	58.597
151.788	112.571	18.645	1.469
116.948	66.591	11.696	21.399
63.498	46.376	87.367	59.138
10.876	18.172	7.912	1.737
123.137	91.491	48.861	16.799
122.581	45.607	26.688	115.857
89.575	20.853	28.744	104.758
59.472	87.238	27.671	107.938
76.548	96.341	113.094	106.110
85.073	63.850	54.176	85.281
99.080	39.662	118.337	10.259
68.995	46.419	64.295	81.979
4.880	122.009	109.745	42.065
115.293	102.630	96.343	75.038
4.336	44.916	114.436	85.182
26.599	89.548	63.355	20.870
116.565	3.871	119.016	26.883
11.819	119.468	70.340	83.866
9.318	115.889	100.256	99.383
90.396	110.731	18.843	75.548
38.444	36.064	21.917	45.171
11.383	96.114	146.918	10.710
77.956	12.121	19.122	51.508
25.223	101.176	38.943	96.718
9.881	4.401	90.506	98.335
96.263	10.941	119.645	112.126
77.662	48.950	33.112	92.330
31.199	85.381	96.302	91.307
32.847	82.962	106.821	42.689
54.744	101.515	95.377	45.879
98.256	115.765	29.378	4.156
91.218	31.891	28.524	86.350
100.011	54.283	92.063	83.020
11.621	62.800	28.626	87.107
71.498	64.736	38.632	94.220
55.939	100.730	88.974	55.487
106.416	110.976	44.640	21.738
51.121	57.983	51.139	20.439
95.752	80.480	831	114.991
6.196	112.214	177.851	36.441
120.276	121.480	47.675	82.196
39.170	118.444	85.655	90.222
45.868	71.406	78.195	58.707
123.354	42.944	83.123	19.765
102.621	82.899	100.068	100.229
94.270	118.476	12.288	50.818
102.387	85.564	85.635	103.516
121.853	24.217	1.192	106.422
59.998	77.626	107.412	45.684
37.341	83.842	19.783	92.526
43.985	116.799	27.350	50.565
121.425	56.999	30 632	44.736
78.429	57.944	109.478	54.886
96.539	10.760	48.419	10.108
71.893	80.293	10.551	68.612
106.898	112.226	640	56.435
54.159	84.365	3.998	14.176
92.227	121.882	58.748	46.917
2.995	41.316	27.305	85.300

(Còn nữa)

Tự do diễn đàn

Vấn-đề nữ-giới

Chẳng phải nói thì ai cũng biết rằng xã hội ta hiện thời đã chịu cái ảnh-hưởng cuộc văn-minh về chất mặt tinh mới nảy nên kịch biệt quá mà bị đảo-điên cả ở lẽ giường mối lề ta thường 15-nghìn khi xưa, người đã mất quan sát không ai là không phải công nhận rằng phong tục hay, chế-độ xưa thật đã mất đi. Không những về bên nam-giới không còn mấy những người đạo-đức, lễ-nghĩa hành-vi biết chọn cái nhân-cách thanh-cao, lại cả bên nữ-giới bây giờ cũng phần nhiều người vượt hẳn cái giới-hạn gia-đình bó buộc bấy lâu, mà vùng vẫy trong ảng tự do hội-lợi.

Xem ra phụ-nữ mình chịu bồi-dưỡng trong cái gia-đình giáo dục, cuộc hành vi không người cái khuôn phép tam tòng, người nọ cũng một cái quan-niệm làm vợ hiền mẹ giỏi, con thảo ; mà nay thì khác cả, không những còn ít người có tư-cách tư cẩn, hiền-phụ, coi được cái luân-lý sáng, trọn được cái trách nhiệm tổ-giả nội trợ, giữ được cái nết trong ngoài trắng ngà, làm rạng rỡ về đại gương, mà nhan nhản những tuồng sớm đào tối mận, kẻ qui gần ; tối muộn người chỉ vì quá tự-do, quá mê mải một vẻ tinh-thần đại một giờ mà đã có lắm điều-chối, cho nên một mai hơn cười ; ta xem lắm người con nhà khuê các nhẽ hoi công bình công cao tuổng xem nay mà chỉ vì ngộ đại nhọc đem mình cắt cho vào cái tinh-thần mà chính ra đến nỗi làm lỡ điều như nhuốc xấu xa. Không chẳng mà chẳng lọ thay làm sao ? Kẻ mới nhất trình đọc coi mọc Thời tự tha-cứ chẳng có mấy mấy không có một lối phi-mốt, hoặt tóc là cái biểu hiện ra ngoài sự khủng hoảng của đạo-tinh gái đó.

Mong rằng các nhà có trọng-tài, các bọc chu anh nên kết lòng xem xét đến việc giáo dục luân-lý nền các có, phải làm thế nào cho họ theo cái luân-lý cũ, bắt buộc phải tòng phục cái chế-độ gia-đình khi trước. Nếu cứ bỏ thời buổi văn-minh, đàn bà Âu Mĩ thế nào thì ta cũng phải để cho đàn bà con gái nước mình được tự-do hành-động như thế là nhầm to, vì phụ-nữ nước mình vốn xưa nay sinh hoạt trong cái nền nếp gia-đình, nay nếu cho tự-do, muốn ra sao muốn vậy, thì có khác gì bỏ dây cương cho ngựa chạy, khi ấy còn kìm giữ sao nổi cái nước chạy bậy cần nó ? Phụ-nữ nước mình hãy giờ cũng vì như con ngựa đã bỏ dây cương mà cứ cho chạy đông đó. Vậy ta cần phải kịp kíp đưa lối bắt mà đóng dây cương tương rõ chặt vào, cái dây cương đó tức là cái gia-đình giáo dục vậy. Gia-đình giáo-dục về bên nữ giới có kết quả hay, thì phong tục mới được thuần hậu, cái văn-minh tinh thần mới vẫn hài được, cái hạnh phúc gia-đình mới duy-trì được. Nếu trong khi các bậc tu mi nay chúng ta còn cương phải mất mặt trong cuộc sinh hoạt xã-hội, mà các bạn lấn bỏ cả tự-do phong tông thì còn cái hình-tượng nào hồng ?

L. Pân.

VĂN UYỂN

Lữ-xá sầu-ngâm

Tang bồng nặng nợ trả bao xong,
Nay Bắc mai Nam luống nhọc lòng.
Đất khách kia ai người một khóc,
Quê nhà đây tớ ngẫu ngơ trông,
Hai hàng lệ ngọc còn chan chứa,
Trăm mối tơ thừa vẫn rối tung.
Gió bụi hỏi trời thêm hận đọa,
Tang bồng nặng nợ trả bao xong.

Gởi cho bạn Tuy-hòa

Ngọn bút văn chương tạm giúi người,
Sắt son trăm nỗ nhớ không nguôi ?
Người đi trở ở ngàn dặm lắng,
Để khách đêm thâu lệ vẫn dài,
Hòn Khải (1) đành duyên tạm bợt,
Tuy-Hòa rồi có buổi tương-lai.
Xa xôi nỗi bể tri-âm đó ?
Một tấm lòng son nhớ có phải

Dương-đình-Tài (Hàn-Khải)

(1) Hòn Khải ở bể Tuy-hòa.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các tiệt qui ông nào mua thì gửi tiền cho kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ đầu hoặc tháng mới thôi, không tây trở đi cho gọn.

Dư luận Nam-kỳ

Tân-học và cựu-học

Chẳng cần nói ai cũng đều biết cựu học là nho học, còn tân học là tây-học rồi. Vậy nay ta hãy xét về cái tinh-thần, về cái tư-tưởng hai phái xem coi nó khác nhau ví cái gì và có thể dung hòa với nhau được không ?

Nước ta khi xưa đã từng phụ thuộc theo nước Tàu, mà nước Tàu là một nước gần mạnh và văn-minh ở cõi Á-đông, cái tinh-thần văn-minh cũ đông khí thượng-cổ ở nước nào lại hấp, nặn, cái tinh-thần văn-minh, v.v. cái đồ-g khí thượng-cổ của Tàu cũng theo đó mà tràn sang qua ta. Từ đời nhà Triệu-Vũ cho đến Sĩ-vương thì nước ta đã có nhiều người hấp thụ và tin phát về công. Nên văn-chương thì ta nhờ Tàu, mà có tân Tàu phải kể, đến lại là, thượng-cổ ở vẫn học với tàu mà làm phải về một vì ta. Ấy là đến sau ta về những đời văn-hiến mới mà là văn-hóa đến đến nhà vậy.

Thật thế, cái nho học của Tàu đem sang cho ta là một cái văn-học điều nhân đạo mới, có thể làm cho khi bỏ tinh-thần ta cho không làm cho xao-động cho bình thế ta. Tỷ như vị-chính có cái tinh chất làm cho ta khỏi đau chế không có cái thế làm cho ta tuổi nên mạnh nổ. Cái tư-tưởng của nho-học không người cái chủ-nghĩa quân-thần (vua ở) phụ ở (bacco) phụ phụ (quông) để làm cương-cốt. Còn như huynh-đệ (anh em) và bằng-hữu (bạn bạn) thì đã làm phụ-thuộc. Bởi cái tư-tưởng của nho-học ở trong vòng gia-đình mà chế như thế, nên dần làm đến quan thân-mông cũng không rõ thấu nhu hết cái tinh-thần ở đời-gian trong nước ra sao, buổi-giờ chỉ hàng phố, huyện thì sao thấy xa sao đặng. Kết học thì đông-k đông người cái chí hướng học để đặng làm quan ; hễ đỗ chi thì như cô-g làm một học, hàm lại rồng sâu, mặc sức vẫy vùng, sao là bài ngà, thế bỏ, vợ tôi, hầu-anh, nào là vinh thân phì gia, quang đường tổ tử, danh vang cả nước, hồng-hách đồng-bào đã bỏ bỏ lại với những ngày ăn tuyết năm sương, nói bình-nhật nơi cửa Khổng sân Trình, thì là những chỉ nào cho cái tư-vọng là chi. Đăng thế thời lộ vọng thì vô một. ông-g ở tìm chốn thành nhàn, gọi là tránh đường danh lợi, lánh xa thị phi, mai ngâm. Đường thi chiêm xem cảnh lịch sao qua cái thời-giờ là xong phận. Mặng gặm giữ cái đạo đức mà trở nên bậc yêu, mà không hay ; mặng nắm giữ cái tư-tưởng đạo cao mà không thấy cái cơ tấn-hóa nơi xã-hội.

Còn tân-học là tây-học thì ai ở nước Pháp đem sang cho ta đã nên hay chưa nên ? Nay mà ta chưa có thì đáng gọi là tân-học cả. Vì tây học là một cái văn-hóa tấn-tới, ta mặng những lo bị tấn-tới, mà không kể đến cái đạo đức nhà. Vì nhơn cái tây khôn-ngoan mà thật thế, tư-tưởng của tân-học thì bao quát rộng rãi : nào là quốc-gia, nào là xã-hội, nào là quyền-tranh, vì cái tư-tưởng rộng rãi về công, về tiện ấy, nó làm cho ta thấy xa, nghe rộng, mà đọc mình, nên ta biết rằng : cái thời đại này là thời đại khôn-nồng bằng thiết, mạnh dùng yếu thua, nên đàn-tộc trên hoàn-cầu đã đua nhau, đi xa tới mà trên con đường quang-minh sự-nghiệp, mà đồng-bào ta vẫn cứ rầm rầm nơi góc tối, nằm mới hỏi nhơn tài cứ lại quốt theo cho kịp rất đâm nguy thấy ai có cựu-học cũng ngồi lắc trên cái nền đạo đức thì cười rằng hủ lậu, quê-mùa, Còn ai có cựu-học vì quen đến thanh-tịch, nhiều cảnh thanh nhàn, nay thấy phải tân-học lao xao thì cảnh giới rối như rồng : rồ không có đạo đức.

Ôi cựu-học vì đạo-lắm, tân-học, vì tấn-tới, tư-tưởng rất khác nhau, thì tránh sao khỏi cảng nhau xung đột ?

Mà tư-tưởng đạo đức không phải là không hay, tư-tưởng tấn-tới cũng không phải là dở. Kinh-thi có câu : gương gương nói nhẹ-nhẹ lời, kinh-dinh cuộc nầy cuộc nọ, xuất hiện cơ-mưu nầy, lý tưởng kia, thì có phải là tân-học chen cực học chăng ? Song ở nước ta ngày nay phần nhiều phái cựu-học không thức thời, phái tân-học không hay sẽ bỏ. mới ra nông nỗi thế ấy.

Vậy ai là người cựu-học mà chưa thức thời khá mau đừng đầy mà xem lý đó làm hang, coi cho rõ thời thế mà hay nhảy với đời, có ai là người tân-học mà không cổ bồn khá tỉnh bớt sẵn tác-h, mỗi bước tới khá nhớ lại cái đạo đức sẵn của ta tự-trọng, đồng tâm bảo tồ, đừng để cho con mắt tiền, cái thời thế hoàn cải, nó làm cho ta phải sai đường lạc nẻo.

Còn nữa

B. P. T. B

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

LẠI MỚI CÓ

Kính trình quí khách,

Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernician » để đánh giầy ta, giầy tây bóng đá láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng cũng để ngấm lâu, đi càng bóng và mềm, láng không hay rớp.

NGUYỄN-LIÊN HẢN

Bottier - Chapelier

1, Rue des Cabarets, Hanoi

Bà các... thứ giầy cho khỏi thích được cuộc ở 4 kỳ 5 n.

BÁN CHIẾU KHÁCH

Ô-TÂY 2$80 và 2$80

CARQUER en 1 ÉCE

1$80

Nguyễn-ngọc-Linh

104, Rue du Chanvre, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh vì thường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh tiểu rất thần hiệu

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

Giá 1$80 một hộp

Cải-lương Hí-viện

Rạp hát mới

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Thứ tư 1er Septembre

diễn

KIM-VÂN-KIỀU

Hát cải-lương

Diễn lần thứ nhất

Y-phục lối Tàu trông rất ngoạn-mục. câu hát câu nói tập Kiều nghe rõ như rót vào tai. Vui trò, đẹp cảnh, sướng tai, lạ mắt. Nhất là cảnh Đạm-Tiên biến hiện hai lúc ở mả và bảo mộng) khác nhau, trông thật thần tình!!

Bán vé từ 2 giờ chiều ngày 31 và 1er.

Chương-trình: đúng 8 giờ mở màn.

Hoạt-động Kiều (hồi thứ 1)

Giáo-đầu — Hát chúc — Diễn kịch

Tối thứ năm 2 Septembre

MỘT CỦA MỘT CON

Sự tích rất hay, lại có lắm giọng hát chèo nghe rất thú-vị.

Tối thứ bảy 4 Septembre và chủ-nhật 5 Septembre 1926

Hát giúp dân bị lụt

diễn kịch

« BÌNH ĐỊA BA ĐÀO »

(A-Nam Trần-tuấn-Khải soạn)

Các viên tông-sự các công sở diễn

AI CÓ AUTO XIN NHỚ:

Điện Thanh-xuân-Nghĩa, 7, Rue du Chanvre, Hanoi, bán: các kiểu kính (Pare-brise d'auto), còi điện, còi tay, ruột ga, bánh gạo, cả Algérie để làm đệm auto, chai đựng nước nóng và nước đá đi đi đường.

Kẻ viết thơ lấy giá. 3.030

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc ghê theo đơn ấy chính là thuốc,

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

có bằng bảo-chế để nhất hạng tại Đại-hội đồng Paris, kỉ-nghiệp

Rue Paul-Bert, Hanoi

Hội đồng cứu-tế các dân bị lụt — Nay đặt ra một hội-đồng cứu-tế cho dân bị lụt Bắc-kỳ về năm 1926. Hội-đồng ấy sẽ nhận, thu và phân-phát số tiền và vật thực cứu-trợ cho các dân bị lụt.

Hội-đồng ấy có: MM. Bắc-sĩ Le Roy des Barres, chánh hội-đồng, Lasserre hội viên phòng Canh nông Bắc-kỳ và phía Bắc Trung-kỳ Elles hội-viên hội các nhà điền-điền, Đào-huông-Mai buôn bán ở Hanoi, Nguyễn Cự, Nguyễn-Tiếp, Trần-việt-Soạn Lê-thuận-Khoát làm hội-viên.

Đại tá Révérony, thư ký thứ quí phòng Canh-nông Bắc-kỳ làm thư-ký.

Hội-đồng định ấy người nào giữ việc nhận và việc phân-phát tiền và các vật thực cho dân lụt tỉnh nào thì phải kê tên độ trình quan Thống-sứ biết.

Tiền thu được bao nhiêu do ông hội-trưởng hay người đại-biểu gửi tại nhà Ngân-hàng. Khi lấy ra để chi dụng cũng phải do ông Hội-trưởng hay người đại biểu đứng lĩnh.

Mỗi tháng ông Hội-trưởng phải làm tờ trình quan Thống-sứ biết số tiền thu được bao nhiêu và số phân-phát đi bao nhiêu.

Cuộc hát của hội Trí hóa. — Được tin rằng đến tối thứ bảy 11 Septembre 1926, tức là ngày 5 tháng tám ta, hồi 8 giờ tối, hội Trí hóa sẽ diễn vở tuồng: « *Bạch-ngọc sơn Dương-bảo - Lâm cứu giá, Hoàng môn quan Hồ-đắc-Uy tuyệt mệnh* »

tại rạp Cải-lương hí-viện phố hàng Bạc để thu tiền giúp dân bị thủy-tai.

Các vai tuồng toàn là các hội-viên trong hội Trí hóa cả; lại có cả bà Phương-Viên là hội-viên cũng nhiệt thành sắm một vai đào đến để giúp việc nghĩa nữa.

1° Bán vé được bao nhiêu tiền sẽ đem giúp đồng bào bị lụt cả, không trừ phí-tổn về sự tổ chức buổi hát hôm ấy.

2° Buổi hát hôm ấy ngoài sự bán vé không có lạy quyên gì cả.

Thế thì sự hành động rất là chánh đáng; bà con ta dự cuộc, mua vé bao nhiêu tức là giúp cho anh em khốn nạn bấy nhiêu; vậy tuồng các ông các bà nên vui lòng tán thành cho, tức là cầu vui sau là giúp vào việc nghĩa cho trọn quả phúc.

Đặng-trọng-Huy.

Việc nhiều người Tây lai ở Đông dương được hưởng quyền quốc tịch Pháp. — Quan Toàn quyền vừa dự thảo một tờ chỉ-dụ để về Pháp xin quan Giám-quốc cho những người Tây lai ở Đông-dương mà chưa được không nhận, được hưởng quyền lợi của người quốc tịch Pháp.

Theo như tờ dự thảo bản chỉ-dụ ấy thì các hội bảo trợ các trẻ con Tây lai về từ nay nếu về đường pháp-luật có cái tư cách được xin về đường giáo dục cho những trẻ ấy lại mà cha không công nhận.

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 1er septembre 1926, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này:

Tại ga xe hỏa

Số người đến: 157 người Âu
2453 — Á
Số người đi: 111 — Âu
1798 — Á

Tại bến tàu thủy

Số người đến: 870 người Nam
Số người đi: 470 — Nam

Ngạch học-chính. — Các cựu học sinh trường nữ sư-phạm có tên sau này đã trúng tuyển bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (về ban Sư phạm) đều được bổ:

Giáo học hạng tám:

Mesles Lê-thị-Nhu, Lê-thị-Nịu, Phạm-thị-Thọ

Giáo học tập sự:

Melles Phạm-thị-Tước, Lê-thị-Nhuận.

Các cựu học-sinh trường nam sư-phạm có tên sau này, đã trúng tuyển bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt (về ban sư phạm), đều được bổ:

Giáo học hạng tám:

M. M. Nguyễn-đình-Du, Nguyễn-trọng-Hiệp, Hoàng-văn-Thanh, Chu-văn-Bách, Đỗ-Thọ, Hoàng-văn-Vũ, Tạ-văn-Vinh, Đàm-văn-Thuận.

Giáo học tập sự:

M.M. Nguyễn-trần-Liên, Phạm-văn-Hưởng, Đặng-vũ-Vinh, Tô-Luân, Trần-văn-Ý, Phạm-Thanh, Nguyễn-hữu-Văn, Phạm-văn-Thúy, Trần-văn-Quốc.

Bổ phụ biện, niên bằng 528 $.

M. Nguyễn-tứ-Chinh.

Các cựu học-sinh lớp sư-phạm Hanoi, có tên sau này, đều được bổ giáo học thí sai tập sự:

MM. Phùng-đình-Liên, Trần-đình-Vinh, Hoàng-ngọc-Hải, Hoàng-đình-Linh, Đỗ-trọng-Cam, Hoàng-văn-Thảo, Hoàng-xuân-Bính.

M. Lý-văn-Sang, quản ở Hà-giang được bổ làm phụ biện ngạch học chính, nguyệt-bổng 15 đồng.

Mme Trần-thị-Hạng, giáo học tập sai hạng nhì, trường nữ-học Phố-lạng-Thương, nay bổ làm tổ đốc tại ký-túc-xá trường nữ sư phạm, thay Melle Đoàn-thị-Hòa.

Lịch năm 1927 của bản quán sắp in. — Xin kính cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia xa gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán sẽ bắt đầu in, vậy ai muốn mua buôn hay mua lẻ thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu về, kẻo chậm ra thì các kiểu về đẹp người ta trọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

FÉVRIER

2

MERCREDI

Purification

Fête du nouvel An annam.

1er jour du 1er mois de Đinh Mão

大月 壹初

Kiểu Nhâm-dần — Sóc Dinh-mão

Ngày Đinh-mão Hành-khí — Sao-Bích — Trực-Mãn

Kị: Xuyên tỉnh — Khai-trí Lý-phát — Ngũ-khang-Tu

TIẾT NGUYÊN-ĐÁN

Công-lễ nên dùng giờ Tị, giờ Sáu hoặc giờ Dần, đều được thường cả. Xuất hành nên đông giờ Tị hoặc giờ Ngọ. Đi về phương Bắc thì đón được tài thần.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 50 trở lên. . . 0$35 một
Từ 10 đến 50 . . . 0 40 »
Từ 1 đến 10 . . . 0 45 »
Tiền cước. . . . . 0 25 »

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tường nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản lý nhà in bản-quán như sau này:

M. Đỗ-văn-Tuân
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Đánh người bị thương. — Đinh-văn-Tiến, 17 tuổi; ở phố Duvignaud, can việc đánh Đặng-thị-Thanh số 45, con đường 75, nên đã bị bắt giam sét.

Theo lệnh quan Biện lý, sở mật thám đã cho xét về việc Phạm đình-Tư, 47 ans ở số 53 phố Hà-trung bị thương.

Có phải là dân chạy lụt không? — Linh đi tuần cảm bắt được ba người không có căn cước, không có sách sinh hoạt gì, vậy đã đưa về sở mật thám lấy cớ ăn cước. Chẳng biết có phải là dân chạy lụt đó chăng?

Nịu ở. — Ngày hôm 31 vào hồi 9 giờ sáng Phạm-thị-Giai, làm phu xe bỏ dưới ở chợ Dừa bị cái xe ô-tô số 2972 của sở justitut Pas'our do Vũ-v-Nhộng cầm máy khi đi đến trước số thương chính đụng phải, Ngã xuống đất, xong lại trở dậy được ngay.

Lại vứt xác. — Vào hồi 7 giờ sáng hôm nay có một cái tử thi thấy vứt ở gần trường Bảo-hộ, người độ chừng 19 tuổi, mình mẩy không có thương tích gì, thì đã cho đem vào nhà xác.

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	31 Août hồi 8 giờ	1er Sept. hồi 8 giờ	1er Sept. hồi 8 giờ
Lao-kay	78.04	77 89	77.89
Yên-bày	30 11	29 61	29.41
Việt-trì	14 31	14.06	13 75
Hanoi	9,18	9 03	8 79
Vạn-yên	8 50	8 50	7.35
Hòa-bình	7,00	6 70	6 40
Tuyên-quang	7,60	7 30	7.30
Phú-đoan	22.28	21.93	21.98
Phú Yên-bình	1.50	1.50	1 40

Trên sông Thái-bình

	31 Août hồi 6 giờ	1er Sept. hồi 6 giờ
Thái-nguyên	24.66	23.59
Lâm	6.90	6 35
Phú lạng-thương	6,10	6,17
Đáp-cầu	6 23	5 90
Phả lại	4.15	4.71

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Trung-kỳ nhân đại hiệu viện. — Điều 15 chỉ-dụ ngày 19 avril 1920 do nghị định ngày 12 mai 1920 nay bãi bỏ đi và đổi lại như sau này:

Phàm các hàng quan lại vì phải trọng phạt mà thôi làm việc công những người can án tại các tòa Tây án xử; Nam án thì không được dự bầu và cũng không được ứng bầu, từ trừ các quan lại ấy có được khôi phục và các người can ấy có được ân xá, được khai-phục công quyền hay là được đại xá thì không kể.

Cụ Phan-bội-Châu đi diễn-thuyết tại hội Nữ-công. — Vừa rồi cụ Phan-bội-Châu có lĩnh hội Nữ-công một số tiền 100$ để lên lấy cụ khuyến hội để mua sách mà dạy học trẻ. Khi cụ đến, vào khoảng một giờ chiều cụ có giảng một bài diễn-thuyết nói về luân-lý và khai đạo tri-thức nữ-lưu. Khi cụ diễn-thuyết thì có lắm người đến nghe suốt 4 giờ đến 6 giờ, diễn giải lắm điều nghe rất bổ ích.

Nước lọc có vi-trùng. — Tại Huế từ khi có thiết lập ra sở máy lọc nước thì nhân dân trong thành phố được uống nước trong sạch mà khỏi được các bệnh chứng rất nhiều, nhất là những bệnh tiêu-thời tại xứ nầy thì nghe càng lắm. Tuy vậy hàng ngày sở Y-chính phải thấy thuốc xét nghiệm các loài vi trùng ở trong nước đã lọc rồi để xem nếu khi nào có thứ vi trùng độc thì lại tức thời phải thông báo cho nhân dân biết để đề phòng.

Vừa rồi sở Y-chính mới thông tư cho quan Đại-lý nhân-dân trong thành-phố rằng nước lọc có lắm vi trùng độc, thì nếu dùng nước, phải đem đun sôi cho được 10 phút rồi sẽ nấu cơm như nước đá « bằng » thì cho nấu dùng. Lẽ ấy là các thầy thuốc đã xét thực thì nên tuân theo mà giữ gìn để phòng cho khỏi xảy ra bệnh tật. Vậy mà người xứ này có kẻ đã không tin lại tâm lời dị-nghị nói rằng, xưa nay nước không lọc thì đã làm chết ai, nói như thế thật là dại xuẩn quá.

Chó dại. — Độ này qua tháng bảy trời đã bớt nắng nóng thì đáng lẽ đã hết cái họa chó dại, song lại cứ thấy họa ấy cứ hoài.

Vừa rồi ở nơi trường Thăn-phú có một đàn trẻ chăn trâu trông thấy một con chó dại chạy giữa trường theo trâu bò mà cắn, thì đứa chăn trâu ấy bỏ cây gậy giết chó đại, chẳng may con chó cắn nhằm hai vết thương, một vết ở chân, một vết ở mặt. Phàm chó dại cắn ở thượng bộ người ta thì độc lại nặng hơn cắn ở hạ bộ. Bởi vậy mà cái nọc độc nó truyền vào não ngay, về đến nhà thì đã hiển thành ác chứng cha mẹ nó biết thế nguy, phải đưa lên nhà thương cho thầy thuốc cứu chữa, nhưng không thể chữa được.

Ấy đó, chó dại ngày nay chưa thấy bắt mà có sao cứ xe bắt cho tại thấy rằng đi hàng ngày, ở giữa thành phố thường thấy chó chạy rông, lại phi lên nhiều, điều ấy thật là nên giới ý. Mong rằng sở cảnh sát xem xét sự ấy cho, thường trong khoảng mùa thu mùa hạ thường khi nào cũng có chó dại cả. Còn như các nơi thôn quê những kẻ có nhác dịch hễ thấy người nào bị chó dại cắn thì tức tốc phải nên đem đến nhà thương ngay.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

51, phố Paul-Bert, Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bạn-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đến bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gói cho bản-quán cái giấy quán ký, để cho người làm sổ tiện kiểm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thêu quá, không cho được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 1er Septembre

TỨ MỸ KỲ PHÙNG

Có mấy vai đào thắm hát nhiều giọng não nùng. Một người con gái bị con yêu khoét mất mẹ cũng có một người con gái là Hoàng-tử gỡ được.

Tối thứ năm 2 Septembre 1926

HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN

Tích này rất nhà hành quan thanh sắc. Lại có mấy vai đào kép thắm rất là oán.

Tối thứ sáu 3 Septembre

TỰ QUAN NHẬN PHU

Có vai Hà-sinh là người dụ hiệp đánh lừa cậu công-tử rất buồn cười, sau bị sạc được bốn con gỗ cho.

3006

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mở cả ngày.

Tính giá riêng 3065

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT:

Thượng hảo hạng . . . . . 62$00
Hạng đi đường xa B. 52.00
Hạng đi đường xa A. 50.00

XE-ĐẠP ALCYON:

Thượng hảo hạng 60.00
Hạng đi chơi. 52.00
Hạng đi đường xa. 45.00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR » 40.00

3065

Chè mới đã đến

Bản hiệu vừa mới nhận được các thứ chè liên tâm và ô-long mới như sau này:

Chè Kim thái liên tâm ô-long
» *Kóng-thái* » »
» *Tâm-nguyên* » »
Chè như-ý liên-tâm
» *Tam-hi* »
» *Ngũ-phúc* »
» *Long-thái* »
» *Kim-mậu* »
» *Minh-thái* »
» *Tân-thái* »

Những thứ chè này là rất tốt, cánh nhỏ và nước xanh, mà mầu hương lại dượm. Chỉ có bản-hiệu sang trước hơn cả, mà bán đã được nhiều ngài công-nhận cho là một thứ chè tốt. Vậy bản-hiệu xin mời các ngài chiếu-cố cho. Bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

KIM-THÁI *kính cáo*

3 Rue des Cantonnais Hanoi.

3055

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, lấy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ báo này.

3001

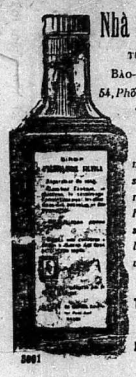

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

3027

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu vì giang-mai » đã lâu hay mới, đã uống hay chữa mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về sự sống sinh sản, nên lấy liều dùng thuốc của hiệu ĐỨC-NGUYÊN-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bắc-ninh, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không nhận được giấy người khen và mình tự ý gửi cho tới.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đến giảng, 82, phố hàng Bồ và ở Nam-định hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ. 3023

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phổi, làm cho hay ho vật.

Ấy là :

THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BÓ 1$40

3001

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đã khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3050

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tác khắc tuyệt nọc

RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta : Bắc-kỳ như the, nuyến, lĩnh, lụa, bông, quế, vải vấn... và hàng Saigon như lĩnh, the, vải vấn.

Nay mới có đủ các mới, láng thâm, mapo đen và nỉ mền rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi cho tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch
YU-WO-TSEONG

3015

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nồng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giúp.

Mắc bệnh giúp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giúp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

1$80 một ống sáu cachets

3004

Hỏi các người mắc bệnh trĩ, nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu POMMADE HUYET... (illegible)

Thế nào là bệnh trĩ ?

Bệnh trĩ là mọc mụn trong đại chảng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chảng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
Trĩ khoa y-sinh
26, Phố hàng Buồm, Hanoi

3053

Bình ghẻ chốc

Bán nhiều trong chốn dân-gian

LÁC, NGỨA, DA THÂY KHÔ, NỨT, CHẾ cùng tất kỳ bình chứng nào người đã thấn thì trị tuyệt một cách hay, nhất thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Cũng xin nhắc thuốc đã chứng chắc hay chữa ít
Thuốc đến FLORENTINE
82, R. du Grenelle PARIS

振商號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay, chế ra các thứ bánh, kẹo rất là thanh khiết và làm theo cách vệ-sinh, để ăn cho bổ ích nên được lực tinh chư quân-tử hằng gửi giấy vậy nên lực tinh chư quân-tử hằng gửi giấy khen ngợi. Tôi hết lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung-thu thì-tiết, vậy bản-hiệu lại chế ra các thứ bánh-nướng, trang-hoàng rất là lịch-sự, nhân-tạo toàn là thượng hảo-hạng, mà nhất là bánh lại càng thêm đặc biệt, vậy xin liệt trình chư-tôn mấy thứ sau này :

Thắng bình tuế nguyệt, mỗi hộp một cái : 1$ 0
Châu-giang dạ nguyệt, mỗi hộp một cái : 1 50
Tây-hồ túy nguyệt, mỗi hộp một cái : 1 .20
Thường-nga lộn nguyệt, mỗi hộp một cái : 2 .00
Bánh nhân (vảy cá), mỗi cân : 0 .80
Bánh nhân (yến), mỗi cân : 0 .80
Bánh nhân (Jambon), mỗi cân : 0 .65
Bánh nhân liên-dưng, mỗi cân : 0 .60
Bánh ngũ phân, mỗi cân : 0 .60

Còn như bản-hiệu mà chế-tạo ra thì hàng trăm thứ bánh ngon như tuế, nên không thể tận-liệt được, nếu lực tinh chư-tôn muốn mua thứ bánh nào, hoặc muốn mua đủ các thứ tên bánh và giá tiền, xin gửi thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu gửi đơn bánh đi ngay.

Nhời dặn : Nếu chư-tôn mà gửi thơ cho bản-hiệu, xin để tên cho rõ-ràng với chỗ ở và số nhà cùng chức-tước nghề-nghiệp để bản-hiệu gửi hàng cho khỏi nhầm lẫn và chư-tôn tiện thu.

Kính cáo
Wou Kong Seng
106, Rue des Voiles, Hanoi.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con,

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
29, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngộ nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Ptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ăng mấy lọ.

Giá tiền 1$50

3001

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh nghiệm mà chế ra để cứu cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ mắt . . . . . 0$20

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :
PHARMACIE CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

3042

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lâm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, il lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THẢI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THẢI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

3025

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Đánh đi rửa xương dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$ 80

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ NHẤT, QUYỂN THỨ NHÌ, QUYỂN THỨ BA và THỨ TƯ, QUYỂN THỨ NĂM và THỨ SÁU

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn-giả : Victor Hugo
Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ 1, mỗi quyển. . . . . 0$ 50
— 2, — 0 45
— 3-4, — . . . . . 0 .85
— 5-6, — . . . . . 0 .45
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển . . . . 0 .20
— cả 4 quyển gói làm một. 0 .40

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.
= năm — sáu —

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG VỤ ĐẾN HỌC

VỞ HỌC TRÒ 36 trang có kẻ ngang và kẻ ô. Mỗi quyển:	0$04
VỞ HỌC TRÒ « Incroyable » 50 trang. Mỗi quyển:	0$06
COMPAS có quản bút và bút chì	0$08
BÚT CHÌ ĐEN « Le Français » . . . Một tá :	0$36
BÚT CHÌ CÁC MÙI « Ennegé » . . Một bao 6 cái :	0$17
TỰ VỊ « Larousse » in năm 1926	1$90
MUSETTE bằng da 32 c/m.	0$92
NGÒI BÚT « Sergent-Major » . . . . Một hộp 100 :	0$40
HỘP ĐỰNG bút có vẽ có khóa.	0$40
TÚI SÁCH bằng da, 37 × 26	1$30
BỘ ĐỒ dùng cho học trò, túi da hoa đá, 14 cái có dạo con:	2$10

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1836, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

GIẤY NÓI SỐ 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

CHO KOLA COCA. — Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre : 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — Thuốc nước. Một chai : 1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — Thuốc hạt. Một chai : 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giúp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai : 1,25
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai : 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì có viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phiền người mua phải chịu

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện mạo già đi, là bởi các chất
đựng nên da khô đi.

THỬ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON
PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cảm thử, và các dấu sấu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon